

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1996. november

Ára: 38 Ft

II. évfolyam, 11. szám

A tartalomról

Igazságosabb és testvériesbb világot	2. oldal
Most fizessen!	4. oldal
Az adósság ára III. rész	5. oldal
A jegyzői állásról	9. oldal
A gazdajegyző hírei	10-11. oldal
Székely baba kiállítás	14. oldal
„Ne gyújts rá!” Világnap	15. oldal

Szécsi Mátyás

Andrásnapi búcsú

Szent András apostol, falunk védőszentje,
Legyél közbenjárónk odafent a mennyben.
Bár nem érdemeljük, hogy szójál mellettünk.
Mi is oka vagyunk, hogy így bűnbe estünk.

Hogy reánk telepedett ez a lelki vakság,
Helyrejön majd mindez, ha győz az igazság.
Okulva a múltból, ha kezünkben lesz sorsunk,
Akkor gondoljuk meg: igent, nemet mondunk.

Hogy ne legyen a sorsa senkinek mostoha,
Ember ember ellen ne harcoljon soha.
Fogjuk egymás kezét, legyen szent a béke,
Hiszen épp eléggé megszenvedtünk érte.

Legyen ez a búcsú reménységünk fénye,
Hangozzék énekünk odafent az égbe.
Barátságunk soha ne szakadjon széjjel,
Köszöntsük hát egymást a béke jelével.

Békésszentandrás Nagyközség
Önkormányzata községünk ünnepén
november 30-án

a Millecentenáriumi ünnepségek
utolsó helyi eseményeként
ünnepi testületi ülést tart,
melyen megtörténik:
- a zászlószentelés
- a helyi kitüntetések átadása.

*E naphoz más kulturális események is
kapcsolódnak!*

*Az ünnepnap minden rendezvényére a
község lakosságát tisztelettel meghívjuk!*

*A részletes programot külön plakátokon
keressék!*

IGAZSÁGOSABB ÉS TESTVÉRIESEBB VILÁGOT!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarátú emberhez a magyar társadalomról

B) Szempontok és ajánlások

Elköteleződés a szegények mellett

Az egyháznak, Alapítója példáját és parancsát követve, különösen szeretettel kell gondoskodnia a szegényekről, a hátrányos helyzetbe kerültekről, az elnyomottakról. Ez a katolikus társadalmi tanítás egyik legfontosabb szempontja, amely az elmúlt száz évben egyre határozottabb és sürgetőbb parancsként jelentkezett. „Az egyének jogainak védelmében elsősorban az alsóbb osztályokra és a szegénysorsúakra kell tekintettel lennie. A gazdagok amúgy is körül vannak véve saját védőbástyáikkal, s így kevésbé szorulnak rá az állami védelemre, míg a szegények tömegei, akik semmilyen saját eszközzel nem rendelkeznek érdekeik megvédésére, kizárólag az államra támaszkodhatnak” - mondotta XIII. Leó pápa (RN 29). Az egyház tehát elsősorban azokért emeli föl szavát, akik önmaguk nem képesek érdekeiket, igényeiket kifejezni és megvédelmezni. II. János Pál is kiemeli „a szegények melletti állásfoglalás és az irántuk való megkülönböztetett szeretet” szükségességét. „Éppen a szegények iránti megkülönböztetett szeretet és az ebből eredő megfontolások miatt napjainkban nem hagyhatjuk figyelmen kívül az éhezők, a koldusok, a hajléktalanok, az orvosi segítségre szoruló, de mindenképp a kilátástalanságban élő emberek mérhetetlen tömegét... Ha ezekről nem veszünk tudomást, hasonlítunk a dúsgazdag emberhez, aki úgy tett, mintha nem ismerné a koldus Lázárt, aki az ajtaja előtt feküdt” (SRS 42).

„Az egyház tudatában van annak, hogy társadalmi üzenete inkább a tettek tanúsága által válik hitelessé, mintsem szerkezeti egysége és belső logikája miatt. Ez a meggyőződés vezeti akkor, amikor a szegények mellé áll, ami persze nem kizárólagos, nem zárja ki a többi társadalmi csoportot. (...) Közismert, hogy a modern társadalomban, a szegénységnek számos változata létezik: nemcsak anyagi, de kulturális és vallási szegénységet is ismerünk. A szegények iránti szeretet, amely

alapvető jellemzője és örökségének tartós eleme, arra ösztönzi az egyházat, hogy a világ felé forduljon, amelyben a technikai és gazdasági fejlődés ellenére is fennáll annak a veszélye, hogy a szegénység gigantikus méreteket ölt” (CA 57).

Az egyház társadalmi tanításának három alappillére

Az egyház társadalmi tanításából különösen *három szempontot* kell kiemelnünk: ezeket minden társadalmi és gazdasági reformintézkedésnek tekintetbe kell vennie, ha célját, a közjó szolgálatát el akarja érni. Ezek: *a személy elsődleges méltósága, a szolidaritás és a szubszidiaritás elve.*

A keresztény társadalmi tanítás kiindulópontja a *személy*, aki egyszerre egyén és társadalmi lény. A személyiség számára mindkét összetevő nélkülözhetetlen. „Az emberi személy méltósága az Isten képmására és hasonlatosságára történt teremtésében gyökerezik, és az isteni boldogságra szóló meghívásban nyeri el beteljesedését” (KEK 1700). „Minden társadalmi intézménynek a személy az alapja, az alanya és a célja” (GS 25). A személyt senkinek sincs joga feláldozni a társadalom állítólagos javáért, de megfordítva: az egyén is csonkul, ha önmagáért és közösségi létét egymástól elszigetelve kezeli.

A személy tisztelete, az *emberi méltóság* kijár minden embernek, bármennyire elesett réteghez tartozzon is, függetlenül attól, hogy az elesettség forrása a fizikai erő fogyatkozása, vagy a gazdasági és politikai hatalom nélkülség, a hajléktalanság vagy éppen az illetőknek erkölcsi fogyatékosai, bűnei. Az *egyház kiáll a kitaszítottakért*, a sehová sem tartozókért, sikkra száll minden diszkrimináció ellen az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében. Értelmetlennek és károsnak tartja, ha különbséget tesznek az ún. „érdemes” és „érdemtelen” szegények, a „maguk hibájából” és az „önhibájukon kívül” peremre szorultak között. Természetesen

meg kell akadályozni azt, hogy egyesek a többiek kárára élőködjenek, elsősorban úgy, hogy becsületre és felelősségtudatra neveljük őket.

A társadalmi tanítás második alapelve a *szolidaritás*: az ember a közösség segítségével tud kibontakozni, azaz rászorul másokra, ugyanakkor magának is hozzá kell járulnia a közösség épüléséhez, segítenie kell a többiek életét. A szolidaritás-elv rendezett társadalmat, szabályozott szervezeteket feltételez, s egymás kölcsönös segítségét, az együttélés formáinak rögzítését és folyamatos javítását követeli. A szolidaritás: közösségépítés, a társadalom működésének fejlesztése, szervezetének hatékonnyabbá tétele; felelősségvállalás konkrét személyekért, ügyekért és eljárásmodokért. Ugyanakkor a szolidaritás-elv általánosabb társadalmi és etikai normákat is tartalmaz: a közjó szolgálatát és az igazságosság képviselését.

A szolidaritás követelménye a keresztény társadalmi tanításban a szeretetből származik. Napjaink konkrét valóságára alkalmazva azt kívánom, hogy mindenkinek meg kell adni a főlemelkedéshez, az emberibb élethez szükséges segítséget, aki - bármilyen okból - peremre szorult.

A keresztény társadalmi tanítás harmadik oszlopa a *szubszidiaritás elve*: „amit az egyes egyének saját erejükből és képességeik révén meg tudnak valósítani, azt a hatáskörükből kivenni és a közösségre bízni tilos: éppen így mindazt, amit egy kisebb és alacsonyabb szinten szerveződött közösség képes végrehajtani és ellátni, egy nagyobb és magasabb szinten szerveződött társulásra áthárítani jogszerűtlenség és egyúttal súlyos bűn, a társadalom helyes rendjének felforgatása, mivel minden társadalmi tevékenység lényegénél és benne rejlő erejénél fogva segíteni - szubszidiálni - köteles a társadalom egyes részeit, ellenben soha nem szabad bomlasztania vagy bekebeleznie azokat” (QA 79). És ez együtt

jár azzal, hogy „mindenkiben fel kell szítani a szándékot, hogy kivegye a részét a közös kezdeményezésekből” (GS 31).

A *szolidaritás és a szubszidiaritás elvének minden egészséges társadalomban érvényesülnie kell*. Hogy ez Magyarországon is kialakuljon, ahhoz még sok erőfeszítésre van szükség. Létrejöttét nem várhatjuk csupán a gazdasági vagy akár a politikai élet szerkezetének átalakításától. A saját gondolkodás- és életmódunkban is alapvető változásnak kell bekövetkeznie. Új életszemléletet kell meghonosítani, amely kezdeményező, szorgalmazás és takarékos, tiszteli a többi embert, és közösséget vállal velük.

Az elmúlt évtizedekben a túlmeretezett hatalommal rendelkező pártállam atyáskodva gondoskodott kiskorúnak tartott alattvalóiról, megfosztva őket az önálló gondolkodás, az egyéni kezdeményezés, a szabad és felelős cselekvés lehetőségeitől. A szubszidiaritás elvéből következik, hogy a nehéz helyzetben levőknek nemcsak mástól kell várniuk a segítséget, hanem *nekik is mindent meg kell tenniük főlemelkedésük érdekében*. Ez azonban semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az állam magukra hagyja azokat, akik - bármilyen okból - képtelenek önmagukról gondoskodni. Szükség esetén a szociális szempontokat figyelembe véve be kell avatkozni a gazdasági folyamatokba, különösen akkor, ha magánkezdeményezésre nem jönnek létre a köz és az egyének javát is eredményesen szolgáló intézmények. A központi jogrendnek kell gondoskodnia a hátrányos helyzetbe jutottak megsegítéséről. Olyan törvényekre van szükség, amelyek megakadályozzák az ilyen emberek (helyi kisebbségek, fogyatékosok, sérültek, rokkantak) lesüllyedését a gazdasági, a kulturális, a politikai és a mindennapi élet bármely területén.

A piaci mechanizmusok körének kiszélesedésével a társadalom- és szociálpolitikának a társadalmi igazságosság és méltányosság értékeit is szem előtt kell tartania, úgy, hogy az összhangban legyen a piacgazdaság követelményeivel és a társadalom egészének hosszú távú érdekeivel is. Így valósul majd meg a *szociális piacgazdaság*: az átalakulás nehéz és lassú, a folyamatot azonban megfelelő intézkedésekkel lehet és kell is ösztönözni és gyorsítani.

Felelősségvállalás és kezdeményezés

„(Az egyház) semmiképpen sem utasíthatja vissza Istentől ráruházott kötelességét: nem azt, hogy technikai kérdésekben ítélkezzék, amire sem alkalmas eszközökkel nem rendelkezik, sem küldetése nincsen, hanem azt, hogy latba vesse tekintélyét minden olyan dologban, amelyek az erkölcsi törvénnyel állnak összefüggésben” (QA 41). E megállapítás szem előtt tartásával vázolunk fel néhány javaslatot.

A kormányzatnak, az önkormányzatoknak, a civil szervezeteknek, a munkavállalók érdekeit képviselő szakszervezeteknek és a munkaadóknak *összehangolt és következetes programot* kellene kidolgozniuk az elszegényedés és a jogtalan vagyonszerzés ellen.

Körszerű, a *jóléti elveket és az ésszerű gazdasági szempontokat ötvöző, szociális piacgazdaság* megteremtésére van szükség. Ennek feltétele, hogy egymással összefüggésben alakítsák ki és műveljék a gazdaságpolitikát és a szociálpolitikát, s a gazdaságpolitika ne válhasson egyeduralmúvá. A gazdaság fejlettsége és a gazdaság nem lehet öncél, hanem az embert, az egész társadalmat kell szolgálnia. A társadalom közös javának, legfőbb értékének kell tekinteni az egész lakosságot. A közjó része a gyermek, a család, a nagyon idős, a súlyosan

fogyatékos ember is; oltalmazásukban és gondozásukban s az evvel járó költségek fedezésében a társadalom minden tagjának részt kell vállalnia, arányos megosztásban. Lehetőség szerint meg kell állítani azt a folyamatot, hogy a gazdasági-társadalmi hátrányukat saját erejükből behozni képtelen csoportok esélyei egyre csökkennek arra, hogy emberibb életet kezdve beilleszkedhesse a társadalomba.

A társadalompolitika egyes intézményeinek hatékonyságát számos egyéb tényező is jelentősen befolyásolja, főleg a *különböző segélyezések rendje*. Sürgető feladat tehát egyebek között a lakásgazdálkodás, az állami oktatás- és foglalkoztatáspolitikai fejlesztése, a társadalombiztosítás és az önkéntes kiegészítő biztosítások rendszerének, valamint a szociális segélyezésnek az összehangolása egymással és a társadalmi önszegélyező csoportok, szociális mozgalmak tevékenységével. Föl kell karolni az önkéntes segélyszervezetek tevékenységét, felül kell vizsgálni az állami segélyezés rendszerét, hogy az ne legyen megalázó, az emberi méltóságot csorbító, és a közvetlenül adott segítség mellett gondoskodják a rászoruló ember anyagi talpraállításáról is. A legszegényebbeket hozzá kell segíteni a megélhetésükhöz szükséges minimális jövedelemhez (nemzeti minimum), mégpedig úgy, hogy evvel ne rójanak méltánytalan terhet a társadalom többi tagjára. Az átalakulás során pedig az államnak különösen kell ügyelnie arra, hogy megóvják a lecsúszástól azokat, akik becsületes munkájukból tartják el magukat és családjukat.

Az egyház ismételtén leszögezte, hogy nemcsak kötelessége mindenkinek becsülettel dolgozni, hanem *„mindenkinek joga van a munkához”* (GS 67). A társadalom és az állam feladata, „hogy lépjenek fel a

munkanélküliség ellen, amely minden esetben rossz, s ha bizonyos mértéket elér, valódi társadalmi csapás lehet” (LE 81). A munkanélküliség csökkentésének gondja „az állam vállaira nehezedik, de nem korlátozódhat egyoldalúan a közhatalom tevékenységére” (LE 82). Ezt a küzdelmet akkor is folytatni kell a *munkahelyek teremtetéséért*, ha az állami és a társadalmi szervezeteknek rengeteg nehézséggel kell szembenézniük, s ösztönözni kell a munkaadókat is új munkahelyek létrehozására.

A *társadalombiztosítás reformja* elkerülhetetlen, úgy kell azonban végrehajtani, hogy ennek során egyetlen társadalmi rétegeket se érjen méltánytalan hátrány. Többszintű biztonsági és nyugdíj-rendszert kell kiépíteni a jövő számára, úgy, hogy az garantálja a középrétegek anyagi biztonságát, de a szegényeknek nyújtott szociális védőháló működését is.

Az egyház a társadalom legfontosabb elemi sejtjének a *családot* tartja. A család intézménye jelentős hatással van a társadalomra, hiszen mint alapsejt nemcsak a gazdasági egység, hanem a kultúra áthagyományozásának s az ember lelki fejlődésének legfontosabb helye. Itt sajátítja el a gyermek azokat az értékeket, melyek segítségével a társadalom hasznos tagjává válhat. „A családnak úgy kell élnie, hogy tagjai megtanulják a fiatalokról és idősekről, a betegekről való gondoskodást és ellátást. (...) A családokat megfelelő társadalmi intézkedésekkel segíteni és védelmezni kell. (...) A közhatalom tekintse komoly feladatának, hogy elismerje, óvja és erősíti a házasság és a család igazi természetét, védi a közérkölcseket, és segíti a családok boldogulását” (KEK 2208-2209).

Az egyház - ahogyan szerte a világon, nálunk, Magyarországon is - arra törekszik, hogy *segítőként, de kritikusan*, az evangéliumi értékek szem előtt tartásával figyelje az országban zajló társadalmi és gazdasági folyamatokat, kritikusan tekintsen a politikai és a gazdasági élet visszaállásaira, s szükség esetén fölemelje szavát az igazságtalanság és a megkülönböztetés bármilyen formája ellen, elsősorban a legszegényebbek, a kitaszítottak, az elesettek védelmében. Emellett pedig mindent elkövet azért, hogy - erőihez képest - maga is részt vegyen a nehézségek csökkentésében és a rászorulóknak szenvedéseinek mérséklésében.

A felebaráti szeretet áldozathozatalt kíván, intézményes vagy egyéni részvételt a másik ember nehézségeibe. *Felhívjuk híveinket, papjainkat, egyházközösségeinket és egyházi közösségeinket, valamint minden jóakarató embert arra, hogy az elesettség, a kirekesztettség, a lecsúszás, az elnyomorodás elleni küzdelemben vállaljanak részt*, dolgozzanak ki és valósítsanak meg szociális programokat azokon a helyi szinteken, amelyeken élnek és működnek. Különösen nagy a felelősségük azoknak a keresztényeknek, akik országos vagy helyi szinten részt vesznek a közéletben és a politikában.

Az egyetlen elesettet fölemelő, irgalmas szamaritánus az önzetlen és áldozatos felebaráti szeretet mintaképe. Az ilyen a személyes odafigyelés azonban csupán egy-két ember megmentésére szoruló, és mellettük annyira eltörpül a segítők kicsiny csoportja, hogy meg kell tudálnunk a *felebaráti szeretet intézményes, szervezett formáit* is, vállalva a szegények érdekeinek képviselését a társadalomban, s a szociális programok kidolgozását és megvalósítását.

(folytatjuk)

HIRDETÉS

Szent András napi búcsúnkat 1996. november 30-án, szombaton délelőtt 10 órakor kezdődő szentmise keretében fogjuk megünnepelni.

Mindenkit szeretettel várunk az ünnepségre.

Római Katolikus Egyházközség
Képviselő-testülete

ANYAKÖNYVI HÍREK

HALÁLOZÁS

A Katolikus Egyház szertartása szerint eltemetett halottaink:
Csipai Gáspár 88 éves, elhunyt október 19.
Pálkás Ferencné Csík Rozália 85 éves, elhunyt október 19.
Pető Istvánné Bagi Mária 56 éves, elhunyt október 22.
Czeczon Lászlóné Vereb Ilona 46 éves, elhunyt október 24.
Sindely Józsefné Nyéki Anna 75 éves, elhunyt október 26.
Bencsik Mihályné Kiss Mária 95 éves, elhunyt október 29.

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

Lelkészbeiktatás Békésszentandrás

Október 5-én várakozással és ünnepi örömmel gyülekezett Szarvas, Békésszentandrás és Csabacsüd református népe a szentandrási templomban. A testvéregyházak nagy számban megjelent híveivel és az egyházzal most ismerkedőkkel együtt Pentaller Attila beiktatását ünnepeltük.

Nagy László esperes a Máté 11,28. alapján hívogatta Jézus Krisztushoz az egybegyűlteket. Igézhirdetésében hangsúlyozta, hogy Jézus szelíden, de határozottan önmagához hív. Nem ijesztget, nem fenyeget, de nem is könyörög. Feltételezi rólunk, hogy tudunk dönteni. Ez az ember legnagyobb méltósága. Jézus hívásában - emberi létformájában is - az Isten hívása hangzott. Ő képessé tud tenni a döntésre, és erőt is ad, hogy hozzá térjünk. Az Ő hívására nem a sokaság, nem a tömegek mozdulnak, de mindig vannak néhányan megfáradtak, megterheltek, akik az isteni szót meghallják az emberen keresztül. Jöhetsz, ha megfáradtál, ha úgy érzed, rád senkinek sincs szüksége: Jézus nem küld el magától. Jöhetsz, ha megterhelte vagy, és roskadozol az élet terhe és gondja miatt: nála békességre lelsz. Aki Jézus Krisztus igájába hajtja a fejét, arra neki gondja van. Oltalmazza, vezeti, táplálja. Tudja, mi történik velünk, az övét szemmel tartja. Ő az emberi szón keresztül ma is szelíden és alázatosan közeledik. Ezzel a felelősséggel hirdettetik az evangélium. Mi pedig válaszként készen, engedelmesen hallgassunk ma is az úr szavára!

A lelkesztársaktól elhangzó áldó igék után a beiktatott lelkipásztor a Lukács 11,2. alapján szólt Isten nevének megszen-

léséről: „Atyánk, szenteltesd meg a te neved.”

Kiemelte, hogy a Mindenható Isten nevét Jézus Krisztus jelentette ki nekünk legteljesebben, és példát adott arra, mit jelent megszentelni az Atya nevét.

Jézus mindannyiunk számára tartogat egy új nevet, amit a mennyben írnak fel, ha mi befogadjuk Őt. Ez a név, amit a fehér kövecskével együtt ad Jézus, felmentés az ítélet alól. (Jel. 2,17.)

Lesz erőd embernek maradni az embertelenség közepette is. Kezdd el Isten nevének megszentelését megszentelt élettel, engedelmisséggel, embertársidhoz való jóakarattal, szelídséggel, szeretettel! Hogyan történik ez? Előítélet nélkül, bizalommal nyisd ki a Bibliát, szólítsd meg Istent, hívd be Őt az életedbe, bízd rá magad és egész életedet.

A lélek tápláléka után a gazdagon megterített asztalokról nagy bőséggel táplálhattuk testünket is. A szentandrási és szarvasi gyülekezet asszonyai békés egyetértésben munkálkodva készítették el a szívük szeretetét is kifejező finomságokat. Jó volt így együtt lenni az Úr előtt. Jólesett hallani és látni a megbecsülés jeleit lelkipásztorunk iránt, aki már öt éve szolgál a két gyülekezetben és a csabacsüdi szórványban.

Kívánjuk, hogy olyan pásztora legyen ő itt Isten népének, aki méltó a Főpásztor elismerésre, és egykor meghallja majd:

„Jól vagy, jó és hű szolgám, kevésen voltak hű, sokra bízlak ezután; menj be a te uradnak örömébe.”

(Máté 25,21.)

Vinczéné Kecskeméti Ildikó

Tisztelt Olvasó!

Lassan ismét elmúlik egy nehéz esztendő, s kezdődik egy új, ismeretlen, várakozásokkal teli újabb. Ez az időszak a számvetés és a tervezgetés ideje. A családban, a gazdasági és a közéletben egyaránt.

Illő hát, hogy a Szerkesztő Bizottság is számot vessen az eltelt idővel, illetve előre tekintsen az elkövetkezendőbe.

Az előző - nem könnyű - évet értékelve elmondhatjuk, hogy lapunk, a Szentandrási Híradó túlélte ezt. Amint olvasóink tapasztalhatták, minden hónapban, a 15-ét követő hétvégén időben megjelent úgy az elárutató helyeken, mint előfizetőink postafiókjában. Csupán egy-két esetben, ill. egy-két előfizetőnél fordult elő kisebb hiányosság, melyet igyekeztünk mihamarabb pótolni, s miattuk elnézést kérni. Most ismét, az újság hasábjain is elnézésüket kérjük! E kisebb döccenőktől eltekintve azonban elmondhatjuk, hogy teljesítettük amit '95. novemberében ígértünk Önöknek. Vagyis megteremtettük a biztonságos megjelenés hátterét, rendszeressé és kiszámíthatóvá váltunk. Ezt a továbbiakban is szeretnénk megtartani.

Ezzel immáron át is léptünk a következő évre. Itt sajnos el kell mondanunk, hogy a lap előállításához nélkülözhetetlen papír, illetve a nyomdai alapanyagok ára már év közben is emelkedett és a következő év elején - az előrejelzések szerint - szintén fog. Ezért, bár nem szívesen tesszük, kénytelenek vagyunk lapunk árát 10%-kal, azaz 4 Ft-tal megemlíni 1997. január elsejétől. Előfizetőinknek azonban szeretnénk kedvezményt biztosítani. Akik előfizetnek 1997. január 15-ig egész évre, azok továbbra is az idej áron kapják meg lapunkat.

S még egy meglepetésünk lesz Olvasóink számára: decemberi számunk 1997-es faliaptár melléklettel jelenik meg.

Köszönjük a Tisztelt Olvasók bizalmát, s továbbra is várjuk segítő-készségüket, véleményüket!

A Szerkesztő Bizottság nevében:
Molnár Imre Zoltán
(-mí-)

Most fizessen elő lapunkra!

Az 1997-es évre azok, akik január 15-ig előfizetnek, még 1996-os árakon kapják meg újságunkat!

1 példány ára
1997. január 1-jétől: 42 Ft
Egész évre előfizetés: 450 Ft

Számoljon! Megéri!
Több, mint 1 hónap ingyen!

Előfizethető: minden héten kedden és pénteken 17-19 óráig az Ipartestület irodájában, vagy a Szerkesztő Bizottság tagjainál.

Piackutató Intézet munkatársakat keres háztartási napló vezetéséhez.

(Ajándékok, értékes nyeremények.)

Bővebb felvilágosítás:

Széchenyi u. 17.

Jelentkezni 1996. november 24-ig lehet!

Gidai Erzsébet

Gazdasági túlélésünk esélyei és az adósság ára

Az adósság ára III.

Az adósságcsökkentés nemzetközi tapasztalatai

1982-ben Mexikó elindította az adósságlavinát, azáltal, hogy bejelentette az adósságtörlesztés leállítását, amihez az eladósodott országok csatlakoztak, s ez súlyos világméretű adósságválságot eredményezett, ami kis híján a nemzetközi pénzügyi rendszer összeomlásával járt. A nemzetközi pénzügyi nagyhatalmak azonnali lépéseket tettek adósságkönnyítés, pénzügyi támogatások formájában, amivel a pénzügyi összeomlás elkerülhető volt. Az alkalmazott adósságkezelő technikák és megoldási javaslatok azonban (Baker, Brady stb. tervek, az IMF és a Világbank elképzelései) nem hoztak kedvező eredményt, csak a nemzetközi pénzügyi rendszer összeomlásának elhárítására voltak alkalmasak. Az eredménytelenségre jó példa a sokoldalúan támogatott Mexikó, ahol az 1982-ben elfogadott program 1984-re a gazdaság 3 százalékos növekedését, 1985-re pedig a növekedés megduplázódását ígerte. A tények ezzel szemben azt mutatták, hogy a gazdasági növekedés helyett 1983-ra 7 százalékos, 1985-re újabb 5 százalékos csökkenés következett be. 1988-ra az 1 főre jutó GDP - változatlan áron - 16 százalékkal volt kisebb, mint 1982-ben. Ugyanezen időszak alatt az iparban a reálbérek mintegy felére csökkentek. A fizetési mérleg sem alakult az előzetes elképzelések szerint, miközben az infláció is kezelhetetlenné vált, 1988-ig ugyanis az árak minden három hónapban megduplázódtak. Hasonló a helyzet Brazíliában is, ahol az inflációs ráta 1988-ra elérte az 1000 százalékot. További adósságkönnyítésre volt szükség

ahhoz, hogy ezen országban a 90-es évek elejére megforduljon a fejlődési irány és meginduljon a gazdaság stabilizálódása.

Kedvezőbb a helyzet a távolkeleti „kis tigris” országokban, azaz Dél-Koreában, Tajvanban, Szingapúrban, Malaysiában, ám itt a feltételek egészen mások, mint Latin-Amerikában, vagy más eladósodott térségben.

Az eddigi tapasztalatokat összegezve azt kell mondanunk, hogy az adósságprobléma megoldatlansága nem az egyes eladósodott országok szándékának vagy vezetőik szakértelmének hiányára, hanem azon okokra vezethető vissza, hogy az IMF által irányított stabilizációs és kibontakozási program csak akkor lenne alkalmas az adósságcsapdából való kitörésre, ha az egyes országok egyszerre tudnák megvalósítani a fizetési mérleg javítását, vagyis az adósságállomány csökkentését, valamint a gazdaság szerkezetének átalakítását. Az elmúlt időszak azonban mindenütt azt bizonyítja, hogy e kettős feladatnak egyetlen nemzetgazdaság sem tudott eleget tenni - mert nem is lehet. Azok az országok, amelyek átmenetileg javították fizetési mérlegüket, egyre inkább konzerváltak egy elavult gazdasági struktúrát, tehát rontották hosszú távú alkalmazkodási lehetőségeiket.

De még ha valamilyen csoda folytán az egyes országoknak sikerülne is a fizetési mérleg javításával együttjáró jelentős tőkekivonás ellenére korszerűsíteni gazdaságukat, beleütköznek egy következő korlátba: ami igaz egy vagy néhány országra, az nem biztos, hogy igaz az országok összességére is. Egy-egy ország esetében

mindig elképzelhető például a kamatfizetéshez, esetleg tőketörlesztéshez szükséges kereskedelmi aktívum elérése. Az összes ország esetében azonban a külkereskedelem egy nulla összegű játék: amennyivel az egyik országcsoporthoz exportál, a másiknak ugyanannyival többet kell importálnia. Jelenleg nagy nettó importőr egyedül csak az Egyesült Államok, de az így keletkezett hiányt Japán és Németország nagymértékű aktívuma fedezi. A többi ország kínosan ügyel arra, hogy ne alakuljon ki nagyobb mértékű hiány külkereskedelmében. Így, bár egy-egy ország néhány milliárdos aktívumát mindig lehet realizálni, az eladósodott országok összességének évi százmilliárd dollárra rúgó kamatkötelezettsége exporttöbblettel egyszerűen nem realizálható.

A globális kérdéssé vált adósságproblémát tehát mielőbb nemzetközi szinten szükséges rendezni, hiszen a Nemzetközi Valutaalap által javasolt restrikciós intézkedések nem csak az adós országokat, hanem a hitelezőket is sújtják. A kereskedelem/foglalkoztatás mutatója szerint például Nagy-Britanniában a fejlődő országokba irányuló export visszaesése miatt kb. 200 ezer fő veszítette el munkahelyét, a közvetett hatásokat is figyelembe véve pedig mintegy negyed millió.

Bár a nemzetközi pénzügyi szervezetek igyekeztek az adós országok összefogását megakadályozni, és ez a törekvés sikerrel is járt, ha az adós országok helyzete tovább romlik, nem lehet kizárni egy általános fizetésmegtagadást sem. Egy ilyen akció a nemzetközi pénzügyi rendszer összeomlásával

járna és nehéz helyzetbe hozná a fejlett ipari országokat is.

Mindezek a felismerések - bár még távolról sem váltak általánossá - egyre inkább jelentkeznek a különböző nemzetközi fórumokon (ENSZ, Európai Parlament). A külső eladósodottság - amely a gazdasági fejlettség bizonyos fokának természetes velejárója - felgyorsította a világ polarizálódását, a fejlettebb és kevésbé fejlett országok közötti szakadék bővülését, s következtésképpen a világ gazdasági, társadalmi és politikai instabilitásának jelentős forrásává vált. Az adósságválság tartós megoldására csak az érdekeltek közös felelősségén alapuló átfogó stratégia alkalmazásával nyílik lehetőség. Az utóbbi időben ugyan erősödött a probléma súlyosságának felismerése a fejlettebb országok részéről is, az átfogó rendezés szükségességének elismerése azonban gyenge, aminek a következménye az adósságproblémák változatlanul eseti kezelése. A nemzetközi pénzügyi összefonódást tekintve az is megállapítható, hogy az adósságprobléma nemzetközi szintű rendezése még hosszú időt igényel. A nagymértékben eladósodott országok, köztük Magyarország, gazdasági újjáépítése viszont azonnali, adósságát felszámoló beavatkozást igényel. Ennek számtalan módja van az adósság-elengetéstől az adósságcsereig és más pénzügytechnikai megoldásig. Kormányzati felelősségtől függ, mennyire élnek ezekkel a lehetőségekkel. Amennyiben erre nem kerül sor, úgy lehetetlenné válik a gazdasági és szociális bajok felszámolása és tovább emelkedik az adósság mértéke.

(folytatjuk)

Helytörténeti emlékeink

Körök és egyesületek III.

(Szemelvények a Szentandrási Népkör életéből)

Az előző két részben a népkör kezdeti lépéseit ismerhettük meg. Az 1869. január 31-i közgyűlésről a második részben szóltunk, hogy ezen a közgyűlésen választott a tagság állandó elnököt, alelnököt és tisztségviselőket, valamint választmányi tagokat is. Természetesen még több más határozat is született. Többek között ezen a közgyűlésen került szóba: mi történik a népkör ingatlan és ingó vagyonával (ekkor már székházat is vásároltak és a népkör nevére telekkönyvileg is átírásra került), ha valami rendkívüli körülmény miatt a társulat feloszlatatnék. Kitűnik, hogy ehhez a határozathoz többen hozzászóltak. Ugyanis a kezdeti időszakban (alig két éve alakult az olvasókör...), úgy a vezetőség mint a tagság nagyon is szívügyének tekintette az olvasókör későbbi sorsát, amely a határozatból is látható.

Álljon itt e nagyfontosságú határozat szó szerinti fogalmazásában, ahogyan az 1869. évi január 31-i közgyűlésről felvett jegyzőkönyvben áll.

„A Népkör ingatlan és ingó vagyonai a tagok között felosztás, vagy bármilyen más ok miatt soha el nem adhatnak, ámbar az alapszabályban felemlítve van ugyan, hogy elosztás esetében a társulat vagyona a reform. egyházé leendő, s mindhogy e kör megalakításakor kezdetben nem is volt mérhető, hogy valaha még házat is vehessen, mi nem is lett volna soha, hacsak Zih Károly és Nyíri Bálint urak az általuk rendezett sorsjegyek elárulásával meg nem keresik több városokban s falvakban lakó ismerőseiket, barátait, s bizalommal fel nem kérik. Népkörünk támogatásához járult még, hogy egyes tagok önkéntes ajánlataikkal gyámoltatták e társulatot,

ezekből látni való, hogy e kör nem a tagdíjakból alakult így meg: s minthogy a jótévedők és pártfogók által az a cél volt kitűzve, hogy az utókor az unokák számára egy állandó Népkör állítassék, ennél fogva kinyilatkoztatott, hogy ez soha és semmi ürügy alatt eladható nem lesz, s az utókor a hálátlanság s megvetés bélyegét hordozná homlokán, ha valaha még csak gondolatokban is megfordulna ezen kárhozatos rossz akarat, hogy e Népkör házat valaha eladják. Mind a mellett, azon nem várható esetben, ha a Népkör külső erőszak következtében feloszlatnék, akár önként saját tetszéséből működését megszüntetné, minden ingó és ingatlan vagyona a társulatnak ideiglenesen, leltár felvétele mellett a ref. egyház felügyelete s használata alá bocsájtatik, mely leltár két példányban lesz kiállítandó, de az átbocsájtás oly nyilvános kikötés mellett eszközölthetik, hogy ha kedvezőbb idő jöttével legkevesebb tízenként azaz 12 tag Népkör cím alatt újra egyesülhet a reform. egyház a gondviselése és illetőleg kezelése alá vett minden ingó és ingatlan vagyont minden csorbítás nélkül azon módon amit és mennyit átvett azonnal köteles lesz az újonnan alakult Népkörnek átadni.

Ezen közgyűlésnek, ezen határozata minden évben, minden közgyűlés alkalmával felolvasandó, és ezen más, későbbi közgyűlésnek vagy választmányi gyűlésnek az ezen pontban fentebb kifejezett okoknál fogva semmi körülmények között változtatni sohasem szabad.

Kelt a Békés Szent Andrási népkör 1869-ik évi január 31-én tartott nagy gyűlésében.” Az utolsó bekezdéshez az alábbi megjegyzés kívánczik: A fenti határozat 1870 évtől az

évenkénti közgyűlésen valóban felolvasásra került, egészen 1876-ig, tehát hat éven át. Valószínű, hogy ezzel a kitéttel a vezetőség azt akarta elérni, hogy minden tagnak szinte beleivódjon e határozat a gondolatába is, s mint igen fontos körülményt, sohasem feledje. A továbbiakban, vagyis 1876 után, erről a határozatról a meglévő jegyzőkönyvekben nem esik szó.

A továbbiakban szólunk a népkör elnökeiről, alelnökeiről, mert érdemesnek tartjuk, hogy a megválasztott elnökökről együtt emlékezzünk meg. Tesszük ezt annál inkább is, mert már az első rész közlése után, több idős emberrel beszélgettem, jelezte, hallott a népkör első elnökeiről. Beszélgetés közben láttam, szinte öröm töltötte el, hogy felelevenítheti a népkör múltját, noha törvényszerű, hogy a ma élő legidősebb szentandrási népköri tag sem emlékezhet a megalakulás első évtizedeire, szüleik, nagyszüleik elbeszéléséből hallhattak csak a legrégebb időkről, az alakulás éveiről.

Álljon tehát itt a népkör megalakulásától megszűnéséig az elnökök és alelnökök nevei:

Zih Károly rektor volt a népkör első elnöke (1867-68), két évig viselte az elnöki tisztelet. Róla elmondhatjuk, ő volt a népkör egyik alapítója, de az első két évben csak ideiglenes elnökséggel bírt.

Nagy Sándor ref. lelkész két évig viselte az elnöki tisztelet, 1869-70 években.

Darabos Sándor lelkészt két alkalommal is megválasztották elnöknek. Első alkalommal 1871-84-ig, második alkalommal 1895-1906-ig, tehát összesen 26 évig volt a népkör elnöke. A közbeeső időben 5 évig (1885-90) Dr. Sinkovics György községi orvos, vala-

mint 1891-94-ig Urbancsok Nándor postamester (4 évig) látta el az elnöki tisztelet. Darabos Sándor 1906-ban vált meg hosszú elnöki tisztségétől és ekkor Győry Antal géptulajdonos-gazdálkodót választották elnöknek. Az 1913. évi meglévő jegyzőkönyvek pontosan tanúskodnak arról, ki mennyi ideig látta el az elnöki teendőket, de további jegyzőkönyvek hiányában csak visszaemlékezésekre és egy fényképfelvétele támaszkodhatunk. Az 1932. évről megmaradt egy csoportkép, amely Győry Antal 25 éves elnöki jubileuma alkalmából készült és a népkör tisztségviselőit, valamint választmányát látjuk a felvételen. Több szóbeli közlésből tudjuk, hogy Győry Antal a harmincas évek végéig, vagy a negyvenes évek elejéig volt a népkör elnöke. Lemondása után György Jakab Endre tanító követte őt, és a népkör feloszlásáig maradt az elnöki tisztségben. Elmondhatjuk, hogy a Békésszentandrási Népkör fennállásának 80 éve alatt, hét érdemes ember viselte az elnöki tisztelet és a meglévő jegyzőkönyvek tanúsága szerint - legnagyobb meglepetésre - intézte a népkör ügyeit a mindenkor tisztségviselőkkel együtt.

A népkör alelnökei voltak:

Zih Károly 1869-1870 - 2 évig
Tóth Lajos rk. kántortanító 1871-1873 - 3 évig

Zih Károly 1874-1875 - 2 évig
Tolnai Ferenc 1877 - 1 évig

K. Kovács Imre 1878-1879 - 2 évig
Tolnai Ferenc 1880-1894 - 14 évig

K. Kovács Imre 1895 - 1 évig
Tolnai Márton 1896-1906 - 10 évig

Tolnai Antal 1907 - 1 évig
K. Kovács Imre 1908-1913 - 5 évig

Kertész Imre 1932-ben (fénykép tanúsága szerint)

(folyt. köv.)

Szabó Imre

„Mert a mértékletesség és a lelki békesség az éték legjobb fűszere”

Arany kincstár

„Ha vesz, majd tesz!”-tartja a mondás a természetről. A hideg esős szeptember után valóban kárpótolt bennünket az időjárás az aranyló novemberrel. Károlyt, Imrét a kertünkben szedett rózsával köszönthettük.

A késő őszi kedves gyümölcse a naspolya. Hűvös helyen kiterítve sokáig eltartható. Ha tehetjük, fogyasszunk belőle naponta. Dióval különleges csemege!

Ínyenc falatokat készíthetünk a kerti sütőtökből. Nem kell előfőzni, közvetlenül süthető olajban, így feltétnek adható főzelékekhez. Panírozva rántható is. Ha az olajban megsütött szeleteket, darabokat villával összetörjük, kiváló pástétom alap annak, aki a különleges ízeket szereti. Sóval, borssal, tejföllel, mustárral, cit-

raljuk. Rizzsel tálaljuk és a mártást a hússzeletekre öntjük. Bevagdalt sült virslit, főző vagy lecsókolbászt is ízesíthetünk ezzel a mártással.

Olesó, egyszerű tészta a hókifli. Az utazó diákok, katonák szívesen viszik magukkal hétvégeken, hiszen finom és jól csomagolható. Sokféle változata ismert, én így csinálom: 50 dkg lisztet 20 dkg Rama margarinnal elmorzsolok. 3 dkg élesztőt 1,5 dl tejben megfuttatok. 1 dl tejfölt, pici sót és 1-2 evőkanál cukrot teszek a tésztába és jól kidolgozom. „Addig, amíg a tészta el nem engedi a kezedet!” - mondta volt édesanyám. Langyos helyen jó fél óráig keleszttem. Ézalatt diót pucolok, almát párolok, mákos, túrós vagy kóku-

A mindennapok bosszúságát, feszültségét kiválóan oldja egy kellemes őszi séta, melynek során szép leveleket, gallyakat és még csipkebogyót is gyűjthetünk. A Duzzasztó környéke, az Anna-liget, a komp tájéka, de mindenekelőtt az Arborétum nyújt feledhetetlen élményt. Az avar kesernyész illata, az egzotikus fák és a sokszínű facsoportok páratlanul szép látványa igazi kikapcsolódást ígér. A Pepi-kertben megcsodált egyedek kicsinyeit facsemeteként megvásárolhatjuk a dísznövény árudánál. 50-60 Ft-tól kezdődően vehetünk palántákat. Növényápolási ta-

nácsokat is kaphatunk az eladótól. Névnapi, születésnap ajándéknak ajánlom ezeket a kicsiny csodákat. Ha tehetjük, lepjük meg magunkat is egy szép példánnyal, mely felidézi még évek múlva is ezt a remek őszi sétát. Megspóroltuk az árát, hiszen alig kellett fűteni az elmúlt napokban. A Tessedik Múzeum népi kismesterségeket bemutató tárlata és a DATE Főiskolán látható erdélyi babakiállítás szép élményt ígér és némi ötletet is adhat a karácsonyi ajándékokhoz. Hasznos munkálkodást és kellemes csemegézést kívánok.

Bódi Mária

romlével kikavarva vajás kenyérre, pirításra kenve pikáns csemege. Paprika, paradicsom szeletekkel díszíthetjük.

A burgonyához szeretnék egy ötlettel szolgálni. A hagyományos sült krumplit tálaláskor apróra vágott, vagy reszelt fokhagymával szórjuk meg. Úgy is finom, ha a fokhagymát olajban áztatjuk meg és azt öntjük a krumplira.

Remete szelet a fantázia neve a következő finom falatnak. A karaj szeleteket kiverjük, besózzuk és kevés zsiradékban fedő alatt megsütjük. A húst kiszedjük és a zsírába mustárt, szerezcsendiót, ketchupot keverünk, vízzel (húslével) befor-

szos töltelékkel készítjük. Késfok vastagságúra nyújtom a tésztát, fánksszagatóval köröket vágok belőle és megtöltöm. Zsírozott, lisztezett tepsiben zsemleszínűre sütöm a kifliket és forrón vaníliás porcukorba forgatom. Igen kiadós, jól elálló sütemény.

Hetente 1-2 alkalommal ajánlatos átnézni a befőtteket. Különösen a vékony celofánnal lekötött üvegeket figyeljük. A megromlott befőttet öntsük ki és miután elmostuk az üveget, vizsgáljuk meg az alját. Ha körmünkkel hajszálrepedéseket fedeztünk fel, nagy valószínűséggel ez volt a penészedés oka.

Művelődési Ház - Könyvtár

november - december havi programja

November 30-án a Millecentenárius jegyében megrendezésre kerülő községi ünnepélyen kiállítást szervezünk a község szülötteinek munkáiból.

A kiállításon résztvevő művészek és népművészek:

Klimaj János fafaragó népművész

Lóránt János Munkácsy díjas festőművész

Lázár Julianna tojásfestő népművész

valamint a Szőnyegüzem legszebb mintadarabjai kerülnek bemutatásra.

A kiállítás a Polgármesteri Hivatal tanácstermében egy hétig lesz megtekinthető.

December 7-én (szombaton) kerül sor a tánetanfolyam záróvizsgájára. A tanulók itt mutatják be a tanfolyamon szerzett tudásukat.

Mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

A Könyvtárban **karácsonyi könyvvásárt** tartunk december 1-jétől. 30-40%-os árengedménnyel új könyvek vásárolhatók.

Szolgáltatásaink:

Videofilm kölcsönzés 1 napra 50 Ft

Fénymásolás:

A/4 10 Ft, A/3 15 Ft

A Könyvtár nyitvatartása:

kedd, péntek: de. 9-12 óráig

hétfőtől szombatig: du. 1/2 2 - 1/2 5 óráig

A MILLENNIUMRÓL - KÖZSÉGÜNK MILLECENTENÁRIUMI ÜNNEPÉRE

AZ EZREDIK ÉV

Most került kezembe egy 1910 körül kiadott, Ember Károly által szerkesztett, Olvasó és tankönyv osztatlan népiskolák III-VI. osztálya számára (sajnos a könyvnek már sem eleje, sem vége nincs meg), melyből annak idején a békésszentandrási tanköteles gyermekek is tanultak. Átlapoztam a megmaradt fejezeteket és csodálkoztam, milyen sok hasznos ismereteket tartalmazott ez az olvasókönyv. Azt az V. osztályos gyermeket, aki ebből a könyvből tanult, Csernus Pálnak hívták, abból tudjuk, hogy a könyv több lapjára sajátkezűleg írta be nevét.

Az olvasókönyv fejezetekre van osztva és a benne található ismeretanyag 1-től ...-ig, sorszámozva van, amely a célszerűséget szolgálta. Ugyanis a tanító úrnak elegendő volt azt mondani: lapozzátok fel a 189. olvasmányt, melynek címe: Az ezredik év. Ekkor még a leghanyagabb gyermek is könnyen megtalálta az olvasmányt, mert egy sorszám csak egyszer szerepelt a könyvben.

Én is fellapoztam tehát a 189. olvasmányt, amely az 1896-ban megtartott évezredes ünnepséget írja le, mivel ez a rövid olvasmány nem csak tanulságos, de időszerű is, ajánlom mindenkinek, főleg a mai tanulóifjúságnak.

1896. Az ezredik év

Az 1896-ik évben oly ünnepre virradt a magyar nemzet, aminő ritka népnek adatott megülni. Ebben az évben telt be annak az ezredik esztendeje, hogy a magyar e földön hazát szerzett. Ezer esztendő nagy idő! Ez idő alatt nemzetek támadtak, nemzetek pusztultak, birodalmak keletkeztek és birodalmak veszttek, de a magyar nemzet és az ő hazája „annyi balszerencse közt s oly sok viszály után” is, dacára, hogy tatár, török pusztította, né-

met sanyargatta, most is él, sőt megifjodva és megerősödve kezdi meg életének második ezredévét.

El is határozta a nemzetet képviselő országgyűlés, hogy ezt az évet a nagy eseményhez méltó ünnepségekkel töltsék be. Ezt a határozatot országszerte örömmel fogadták, és Kárpátoktól Adriáig, sőt az ország határain túl is, ahol csak magyar szív dobogott, hálaének zengett az ég Urához, aki a nemzetet ezer év vihara között megtartotta. A templomokban a lelkészek magyarázták, az iskolákban a tanítók fejtegették az ünnep jelentőségét: ott örömmel csillogott az aggok szemében, midőn a „Téged Isten dicsérünk”-et énekeltek, hogy a Mindenható megérniök engedte e nagy évet: itt a gyermekek és ifjak arcán gyúlt ki a lelkesedés szent tüze, midőn erős fogadást tettek, hogy ezt az ezeréves szép hazát a dicső őseikhez hasonlóan fogják szeretni és védeni, s ha felnőnek, szívvel-lélekkel fognak fölvirágozásán munkálni.

Egyes hazafiak s honleányok és a törvényhatóságok ezen nagyjelentőségű év emlékére fákat ültettek, iskolákat és más közhasznú intézeteket alapítottak. Az állam pedig azokon a helyeken, amelyek az ezeréves történelem valamely fontos eseményének voltak színhelyei, emlékoszlopokat emelt.

A fák ültetése, az intézetek alapítása és megnyitása a kö- és ércemlékek alapkövének letétele, vagy leleplezése mindenütt nemzeti ünnep volt s a legesekélyebb községben is kiváló dísszel ment végbe. Legfényesebbek azonban azon ünnepélyek, amelyek az ország szívében ő Felsége s az egész magyar birodalom előkelőinek részvételével folytak le. Ilyenek voltak különösen az országos kiállítás és a korona átvitele az új országház díszülésére a hódoló díszmenetben.

Az állam a budapesti városligetben rendezte az országos kiállítást, amelyet május 2-án nyitott meg ő Felsége a királyi család számos tagja, az országos méltóságok és sok ezerre menő előkelő közönség jelenlétében. Ez a kiállítás valóban elragadó látványt nyújtott. Árnyas fák alatt, gyönyörű virágágyak között mintegy 200 szebbnél-szebb épületben voltak ott fölhalmozva az ezeréves múlt mesés értékei, bemutató a nemzet munkájának eredményei és fölmutatva az e hazát lakó népek jelenlegi állapota. Ország-világ meggyőződhetett ott, hogy ez a nemzet ezer éven át híven teljesítette kötelességét és a balsors dacára, rövid idő alatt ismét oda küzdött fel magát, hogy méltán foglal helyet a művelt népe között. A nemzeti munka e lélekemelő látványát látva, fokozott buzgósággal vett részt mindenki a fényes magyar díszben megjelent királyi udvarral, a budavári főtemplomban másnap megtartott hálaadó istentiszteleten. Este pedig kigyulladtak a főváros ünnepi díszben pompázó házainak megszámlálhatatlan ablakai és szemkápráztató fényár, ragyogó tűzijáték jelezte, hogy az ország szíve örömmünnepet ül.

Bármily fényesek is voltak ezen ünnepélyek, fénnel mégis fölülmúlta őket a június 8-iki. Ez a nap a mi dicsőséges uralkodónk, I. Ferenc-József koronázásának évfordulója. Ezt az alkalmat felhasználta a hálás nemzet, hogy nagy ünnepi sorában jó királyának is bemutassa hódolatát. A magyar birodalom minden törvényhatósága ősi szabású öltözetekben, pazar díszítésű lovas-bandériumot küldött ezen alkalomra. Ezek hosszú menetben sorakozva, a belügyminiszter vezetése alatt robogtak föl Budavarába, ahol az országgyűlés elnökének üdvözlő beszéde után a király előtt meghajtva nagy időket látott

tisztes zászlóikat, elvonultak. Itt csatlakoztak a menetkez az ország előkelőinek pompásabbnál-pompásabb díszhintái, akik előtt díszkísérettel a már előbb közszemlére kitett szent koronát vitték aranszerszámú hat fehér ló által vont üvegeshintón. A menet aztán a főváros tágasabb utain az új országházhoz vonult, amelyben a szent korona, a királyi család tagjai és a külföldi uralkodók követői jelenlétében az országgyűlés két háza együttesen tartotta meg az első ülést. A több kilométer hosszú utat, melyen a menet elhaladt, beláthatatlan embertömeg lepte el. És a messze földről idesereglett nép s az idegen fejedelmek követői álmélkodva látták azt a káprázatos fényt, melyet ünneplő s jó királyának hódoló nemzet kifejtett. Meg is vitték híret népüknek és uruknak, hogy a magyar nemzetet az ezer év vihara csak megedzette, s hogy az új ezredév küszöbén hazája szeretetében és királya iránti hűségben erősebb igyekszik lenni, mint valaha.

Tehát így folyt le száz évvel ezelőtt az ezeréves ünnepség az elemi iskolai olvasókönyv tanúsága szerint. Szinte látjuk az V-VI. osztályos tanulói iskolás fiúkat és lányokat - kiket érdekelt a történelem - ráhajolva olvasókönyvére többször is elolvasta az ezeréves ünnepségről írott olvasmányt, vagy csillogó szemmel figyeltek a tanító úrra, amikor történelem órán a hazafiságról beszélt.

Fiúk és leányok, mai iskolások! Olvassátok el az ezeréves évfordulóról szóló ismertetőt, most a millecenáriumi évében, remélem tanultok belőle hazafiságot, hazaszeretetet, s majd felnőttként szívvel-lélekkel a magyar haza felvirágozásán fogtok munkálkodni.

Közreadta:

Szabó Imre

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Ünnepeltünk

Esős, búskomor napra ébredt községünk október 23-án. Pedig ehhez a naphoz jobban illett volna egy kis esélyt adó napsütés.

Negyven évvel ezelőtt e napon ugyanis esélyt kaptunk - ha csak néhány napra is.

E negyven év előtti napot ünnepelve jött össze a szép számú ünneplő közönség a Hősök kertjénél, dacolva a kellemetlen időjárással. A Himnusz közös eléneklése után verses, zenés összeállítást adott elő Nagy Erika és Tomanek Gábor színművész. Ezt követően Palag László országgyűlési képviselő, a FKGP megyei elnöke mondott ünnepi beszédet. Ebben végigkövette az ország történelmét a II. világháború befejezésétől az 1948-as kommunista hatalomátvételig, melynek mint mondotta egyenes következménye volt 1956.

októberre. Rávilágított az akkori események lényegére és jelentőségére. Külön kiemelte az akkori követelések közül a szabad sajtót, amely még mind a mai napig nem valósult meg. Az előző ötven év eseményei és napjaink között párhuzamot vonva elmondta, a háború után a romokból a kisgazdák vezetésével rövid idő alatt újjáépült az ország. Úgy vélte, most is szükség lesz az ő közreműködésükre ahhoz, hogy a gazdasági és az erkölcsi romokból talpra állhassunk.

Az ünnepi szónoklat után került sor a koszorúzásra, melyen községünk pártjai, társadalmi szervezetei - összesen 11-en - helyezték el a megemlékezés és kegyelet virágait a szobor talpzatára.

A megemlékezés a Szózat közös eléneklésével ért véget.

-mi-

A jegyzői állásról

November 5-én ülésezett legutóbb az Önkormányzat Képviselő-testülete. Az eredeti napirendi pontok tárgyalása és a bejelentések után zárt ülésen - mivel személyiségi jogokat érint - tárgyalta a testület a jegyzői állással kapcsolatos kérdéseket. Községünk jelenlegi jegyzője, Dr. Tózsér Zsuzsa december 1-jei hatállyal áthelyezéssel, közös megegyezéssel kérte fennálló jogviszonyának megszüntetését. A testület, eddigi munkáját megköszönve, hozzájárulását adta ehhez. Mivel e határozat megszületésével a jegyzői állás betöltetlenné válik, intézkedni

kellett az állás betöltéséről, illetve - mivel hosszabb pályázati procedúra következik - az átmeneti helyettesítésről. A képviselők döntése értelmében a helyettesítéssel 1996. december 1-jétől az állás pályázattal történő betöltéséig megbízza Kolohné Dr. Kulik Évát, Hunya község jegyzőjét, amennyiben ehhez Hunya képviselő-testülete is hozzájárul.

Ezzel együtt pedig az alábbi pályázati felhívást teszi közzé lapunkon kívül a Békés Megyei Hírlapban, valamint hivatalos megjelenésként a Belügyi Közlönyben.

PÁLYÁZAT

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat
Képviselő-testülete pályázatot hirdet jegyzői állás
betöltésére

Pályázati feltételek:

- igazgatásszervezői vagy állam- és jogtudományi doktori képesítés
- legalább kétévi szakmai gyakorlat
- magyar állampolgárság
- büntetlen előélet

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes szakmai önéletrajzot
- képesítést igazoló okirat másolatát
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

Bérezés: A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény alapján.

A pályázat benyújtásának határideje: a Belügyi Közlönyben történő megjelenéstől számított 30. nap.

A pályázatot Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata polgármesteréhez kell benyújtani.

Cím: Polgármesteri Hivatal 5561 Békésszentandrás, Hősök tere 1.

A pályázat elbírálási határideje: a pályázati határidő lejártá utáni 15 napon belül.

Sinka József
polgármester

IRISZ SZŐNYEGBOLT karácsonyi ajánlata!

Békésszentandrás, volt ruházati bolt helyén.

Telefon: (66) 313-492

4 m széles import I. oszt. padlószőnyeg a környéken a legolcsóbban - már 1.690 Ft/m-től, nagy választékban.
2 m széles PVC padló az idei év slágermintáival kapható vagy megrendelhető.

Nyers-fehér pamut középszőnyegek, falvédők csak itt, méretre is rendelhetők termelő áron.

Kapható továbbá sokféle kézi, gépi, juta, len, gyapjú futó és összekötő szőnyegek.

Különleges ajánlat: SYMPATEX csúszásmentes fürdőszobai szőnyeg 1.590 Ft/m-ért.

Nyitvatartás:

H-P 9.00-12.00 és 13.00-16.30 óráig
Sz 9.00-12.00 óráig

Személyes vagy telefonos bejelentés alapján bármikor!

A GAZDAJE

ŐSTERMELŐI IGAZOLVÁNY,

Beszélgetés dr. Kis Zoltán politikai államtitkárral

A kistermelők körében nagy érdeklődést váltottak ki a jövő évi adórendszer és a támogatások várható változásáról szóló hírek, amelyek a közelmúltban jelentek meg. Érthető ez, hiszen minden jel szerint ezen intézkedések komolyan érintik a kistermelőket. Dr. Kis Zoltán, a Földművelésügyi Minisztérium politikai államtitkára ismertette a tervezet főbb pontjait, azok összefüggéseit.

Önellátás, felesleg, árutermelés

* *Úgy hírlík, hogy megszűnik az egymillió forintos bevételi adómentesség, s minden kistermelőnek igazolványt kell kiváltania. Ez általános adózást is jelent?*

- Amikor a kistermelőkről beszélünk, határozottan meg kell különböztetni két kategóriát. Egyik, az a termelő, aki házi szükségletre termel, s a családi fölösleget értékesíti, otthon vagy a piacon eladja. Ez közismerten néhány kosár szilvát, 50-100 tojást, vagy 1-2 hízót jelent.

A másik, aki fő-, vagy mellékfoglalkozásban árut termel, azt szervezeten értékesíti, s ebből él. Ez utóbbi ugyanolyan vállalkozó, mint a kőműves, a borbély, vagy az asztalos. Rájuk természetesen ugyanúgy vonatkoznak az adózási szabályok is.

A kettő között úgy húztuk meg a határt, hogy akinek az éves bevétele 100 ezer Ft alatt marad, az családi termelőnek számít. Minden termelőnek, így neki is ki kell váltania az őstermelői igazolványt, de annak semmilyen adóvonzata nincs. Tehát ő nem adózik. A másik nagyobb jelentőségű kört az árutermelő gazdák alkotják. Ők adóznak. Ezután értelem szerűen róluk lesz szó. Rögtön hozzá is teszem, hogy nemcsak nekik van kötelezettségük az állammal szemben, hanem az államnak is sajátos kötelezettségei vannak e kistermelőkkel szemben.

Mivel az agrárágazatban, így a kistermelésben is nagy a tökeszegénység, másrészt sokan most kezdték ezt a munkát, az államnak támogatni kell őket. De támogatni kell ezt a kört azért is, mert termelésük nagyban függ az időjárástól, a járu-lékos költségektől, az inflációtól, a felhasznált anyagok áraitól, stb. Ezen okok miatt a támogatás akár pozitív megkülönböztetést is jelenthet. Ahhoz viszont, hogy tudjuk kik azok, akiket érdemes és szabad támogatni, akik a támogatás mellett hatékonyan és a piaci igényeknek megfelelően tudnak termelni, információra van szükségünk. Csak akkor tudjuk biztosítani számukra az adókedvezményt, a további állami támogatásokat, ha a szükséges információkat részünkre megadják. Ennek az összetett rendszernek egyik eleme, az őstermelői igazolvány.

Nem új találmányról van szó. Talán érdemes megemlíteni, hogy 1946. január 1-jével a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt által vezetett kormány hozta be pontosan ilyen célok érdekében, hiszen akkor volt a földosztás, akkor jelentek meg nagy tömegben termelők a piacon. Hogy ez egy jó kezdeményezés volt, bizonyítja az is, hogy 1948-ra az ágazat termelése megháromszorozódott a magángazdák révén. Sajnos történelmi tragédiánk, hogy a kolhozosítás, az erőltetett szövetkezeti mozgalom miatt, nem alakulhatott ki az az átlátható rendszer, amelynek alapja az

őstermelői igazolvány volt, s aminek révén az állam támogathatta volna a gazdákat. Most szerencsére megint van egy olyan réteg, amely bizonyos termékek 40-50%-át termeli, ez a mezőgazdasági kistermelők köre.

Ahhoz, hogy hosszú távon megtudjanak maradni, szükség van egy jó információs rendszerre. El akarjuk kerülni a jövőben az olyan piaci zavarokat, mint ami legutóbb, a hagyma, a burgonya, a dinnye, a sertés értékesítésénél előállt. Ennek érdekében a termelés, a feldolgozás, az értékesítés láncolatát átláthatóvá kell tenni úgy, hogy a támogatásokat is megfelelően oszthassuk el a termelő, feldolgozó és a kereskedő között. Szükség van erre azért, hogy a termelők ne legyenek kénytelenek az útfélen dinnyét, burgonyát és mást árulni, vagy az elkészült állatot áron alul eladni. Ez a mezőgazdasági alapja a termelő igazolványnak, s közel sem az a célunk, hogy adóbevételeket szedjünk be ettől a körtől, ugyanis ez a kör jó ideig nem fogja még azt a termékmennyiséget produkálni, amiből érdemes lenne adóbevételeket megcélózni. Nem akarunk öngyilkos politizálást, hiszen ha egy ilyen nagyságú termelés elmaradna, lehetetlen volna mással pótolni.

Nyugdíj nélkül, kiszolgáltatottan

Magyarországon feltételezhetően négyszázezer ember foglalkozik úgy mezőgazdasági árutermeléssel, hogy semmilyen kapcsolata nincs a társadalombiztosítással. Amíg az ilyen termelő dolgozni tud, addig nincs gond. Sőt, ha egy-két hétig lebetegszik, táppénz nélkül is kibírja, de amikor végképp

elveszti munkaképességét, a rokonaira szorul, vagy az önkormányzathoz kénytelen menni segélyért. Az önkormányzatok a jelenlegi terhelést sem bírják. Ezért ennek a termelői körnek is be kell kapcsolódnia a társadalombiztosításba ahhoz, hogy egészségügyi ellátást és nyugdíjat kaphasson. Terveink szerint a minimum tb-járulék felét - kb. 3.000 Ft-ot - kell majd fizetni, ami független az árbevételtől. Ezért a pénzért mind az egészségügyi ellátást, mind a nyugdíjat megkapja. Gondoljunk csak arra, hogy mindinkább arra halad a társadalom, hogy alanyi jogon egyre kevesebb ellátás jár. Az egészségügyi szolgáltatások pedig piaci áron szinte megfizethetetlenek.

Nem kell adminisztrálni

* *Sokan félnek attól, hogy az új rendszerben naplófőkönyvet, pénztárkönyvet kell vezetni, egyáltalán adminisztrációval jár. Milyen terheket ró ez a termelőkre?*

- Szerencsénkre erről szó sincs. A termelői igazolvány alapján a 16. életévét betöltött kistermelő választhat, hogy általános adózást, vagy tételes elszámolást kíván-e alkalmazni. Ha általános adózást választ, akkor a törvény azt mondja, hogy állattenyésztésnél 8%, növénytermesztésnél 20% a feltételezett jövedelem. Ezt kell érvényesíteni a százezer forint feletti bevételnél. Magyarul: ha valakinek van egymillió forintos árbevétele és általános adózó, abból levon száz ezer forintot, mert ez az értékesítési kedvezmény neki is jár. Marad 900 ezer forint, s ha állattenyésztésből származik ez az árbevétel, akkor annak 8%-a, vagyis 72 ezer Ft a jövedelme. Tehát ez után kell adót fizetnie. Ha

GYZŐ HÍREI

ADÓZÁS, TÁMOGATÁS

megnézzük majd az adótáblában, hogy milyen adósávba esik, majdhogynem nulla, csupán néhány ezer Ft. Ha növénytermesztéssel foglalkozik, akkor 20%-os jövedelem esetén is 34.000 Ft az éves adó, ami alig több havi háromezer Ft-nál. Itt szeretnék rámutatni egy nagy lehetőségre: a termelőnek az adófizetési kötelezettséggel lehetősége lehet az áfa-kompenzációs felár visszaigénylésére. Meg kell jegyezni, hogy a jelenlegi előterjesztés szerint továbbra is a felvásárló igényelhetné vissza, de a Földművelésügyi Minisztérium álláspontja az, hogy évente egyszer, az adóbevallással egy időben az őstermelői igazolvány alapján, maga a termelő igényelje. Elképzelhető, hogy a példában említett egymillió árbevételnél 70-80 ezer Ft áfa-kompenzációt is megkaphat a termelő, holott az évi fizetési kötelezettsége nem nagyobb 13-14 ezer Ft-nál. Ennek elfogadása a parlamenten múlik. Ez a kompenzáció kb. 20 milliárd Ft-ot tesz ki. Ha csupán egy részét igényelnék is vissza a termelők, haszna az ágazatot segítené.

A tételes elszámolást öszönözzük

* Sokan félnek a számlaadási kötelezettségtől, ezért nem választják a tételes elszámolást.

- Tévedésben vannak, amikor azt mondják, hogy tételes elszámolás esetén a termelőnek számlát kell kibocsátania. Nem így van. A termelő kapja a számlát. Ha takarmányt vesz, számlát kap, ha kijön az állatorvos, számlát kap, ha eladja a sertését, akkor is számlát kér a felvásárlótól. Ezeket a számlákat összegyűjti; pl. egyik dobozban az általa kifizetett számlák vannak, a másikban az értékesített termék után kapottak, év végén összeveti a kettőt. A termelői könyvben benne van, hogy mennyi terméket értékesített, másik oldalon pedig összeadja a vásárláskor kifizet-

tett számlákat. A kettő különbözete a jövedelem. Nézzük egy példán. Kétféle Ft árbevétele van a termelőnek, ebből 40%-ot, mint általános költséget, minden bizonylat nélkül levonhat, mondván, hogy ez baráti munka, házimunka-amortizáció. Marad 1.200.000 Ft. Ehhez gyűjtött a kiadásokról 800.000 Ft-os számlát. Ekkor a jövedelem 400.000 Ft. Ez után az adó kb. 100-120.000 Ft. Ekkor lép be az állam a kedvezményrel, honorálva azt, hogy tételesen elszámolt, és információt szolgáltatott, ezért az adójából 100.000 Ft kedvezményt leírhat. Ezek szerint a kétféle árbevétel után nem, vagy alig fizet adót. Így szeretnénk ösztönözni a tételes elszámolást. Még az a kedvezmény is megvan, hogy ha könyvelővel készített el az adóbevallást, a könyvelő díját is levonhatja az adóból.

Teljes körű informáltság szükséges

* Hogyan áll össze az egész egységes rendszerről?

- Az őstermelői igazolványok használata agrárkamaraik regisztrációval jár, de az információk eljutnak a terméktanácsokhoz is. Az állami támogatás az adófizetés, az adóvisszatérítés mind ezeken a csatornákon működik. Egyébként a termelői igazolványt az APEH fogja kiadni, de annak forgalmazása, technikai lebonyolítása én szerintem legjobb helyen a kamaráknál lenne. Igaz, a tervezet szerint az önkormányzatok adnák ki ezt az igazolványt. Főleges dolog szerintem, hogyha az APEH kiállítja, eljuttatja az önkormányzatokhoz, ott kiosztják, s utána a termelőnek kell elmenni a kamarához. Akkor már egyszerűbb, ha a kamarák bonyolítják le az egészet.

Ha a termelőket, s tevékenységüket sikerül regisztrálni, ak-

kor az irányítás néhány év múlva pontosan láthatja a termelés szerkezetét, tudja miként áll a zöldség, a gyümölcs, a hús, a tej termelése, hogyan alakul a feldolgozás, milyenek a jövedelmi viszonyok a termelőnél, a feldolgozónál, a kereskedőnél. Akkor már a támogatást is célorientáltan tudjuk adni, egyértelmű lesz, hogy kit és mennyire kell támogatni. Amíg nincs ilyen rendszer, az általános osztogatással olyanok is elesnek a támogatástól, akik többet érdemelnének, s azoknak is adunk, akinek csak a halálát hosszabbítjuk meg.

Nem lehetünk Európa áldozatai

* Hallani olyan megjegyzéseket, hogy mindez az Európai Unió nyomására történik. Igaz ez?

- Valóban sok ellenzőnk mondja azt, hogy mindezt az EU követeli tőlünk. Világosan lássunk: pontosan az ellenkezője az igaz. A nyugati farmereknek az a jó, ami most van, ha 400 ezer olyan termelőnk van, akikről jószíval azt sem tudjuk, mit termelnek, akik kiszolgáltatottak és egyedül vannak. Őket e csatlakozás két hónap alatt lesöpri a gazdasági színterről, megszűnnek termelni, s mehetnek a munkanélküliek táborába. Ha nem akarunk az EU-ban meghalni, akkor rendet kell teremteni. Ez a rend nem az unió, hanem a mi elemi

érdekünk. Gondoljunk csak bele: hogyan lehet majd olyan termelőnek kvótát kiosztani, akiről korábban azt sem tudtuk, hogy a világon van, termel-e valamit. Akiről semmit nem tudnak, annak nem lesz piac. Sőt, ha illegálisan jelenik meg a piacon, szabálysértést követ el. Természetesen ez nem vonatkozik a százezer forint alatti árbevételre.

Ha rend lesz az információban, sokat segíthet az integráció megítélésében is, mert tudni fogjuk, hogy mely vállalkozások forgalmazzák a kistermelők termékeit. Amikor a feldolgozók megjelennek azzal az ígérennyel, hogy adjon az állam támogatást, akkor tudjuk, hogy mely cég hány termelőt integrál, mekkora termékmennyiséget vásárol fel, s forgalmaz. Csak így tudjuk eljuttatni a termelőhöz és integrátorhoz a támogatást.

Ha politikai okokból hagyjuk az egész rendszer úgy ahogy van, akkor tönkretesszük a kistermelőket. Ezt kell megérteni. Én bízom abban, hogy a kistermelőket a józan ész érvei meggyőzi. Tudom, tartanak a változástól, hiszen annyiszor póruul jártak, de azt is látniuk kell, hogy az ágazat rendberakása az érdekükben történik, az ő kiszolgáltatottságukat szünteti meg, mert nem engedtetjük, hogy most az ügyeskedők, később meg a külföldi farmerek áldozatai legyenek.

Szentandrási Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentandrási Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: a Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Palotai Gabriella, Molnár Imre, Fabó István, Sinka Csaba

Készült:

SZARVASPRESS Bt.

Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

AZ IPARTESTÜLET

AZ IPOSZ VÉLEMÉNYE AZ ADÓRENDSZER valamint konkrét észrevételek az egyes

Az adótörvények módosításának előmunkálatai során az Ipartestületek Országos Szövetsége jelezte; a tervezett változtatásokkal akkor és csak akkor érthet egyet, ha azok rendezik az egyéni vállalkozók egyenrangú piaci szereplőként való kezelését, valamint, ha az adórendszer változásait az eddig is alapvető terhet jelentő társadalombiztosítási járulék megfelelő rendezése kíséri.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy e két alapvető feltétel csak részben valósult meg, így az adórendszer egyes elemeinek valóban pozitív irányú elmozdulását sem minősíthetjük egyértelműen sikeresnek. Nevezetesen az egyéni vállalkozók adózásának az SZJA-n belül elkülönített vállalkozói adóként való kezelése, adózásuknak a társaságokéhoz majd mindenben való közelítése, egységes kezelése, a beruházások, befektetések, felhalmozás ösztönzése kifejezetten elismerésre méltó folyamat, de az egyéni vállalkozási törvény újra definiálásának elmaradása, az ebből következő, helyenként hátrányos megkülönböztetés (ld. adójóváírás), valamint a TB járulékreformnak nevezett, ám kifejezetten többletterhet préréként működő tervezett változásai lényegében „keresztbe tesznek” az eredetileg deklarált céloknak. Meggyőződésünk, hogy az adórendszert nem lehet elkülönítetten, e hatások elemzése nélkül kezelni, s hogy e változások következtében az adórendszer átalakításának jótékony hatása elmarad, nemhogy visszaszorulna a fekete és szürke gazdaság, de aránya növekedni fog, mint ahogy a foglalkoztatottság

szintjének visszaszorulása is várható.

A Kormány által az adórendszer továbbfejlesztésével kapcsolatban deklarált kiemelt gazdaságpolitikai célok közül ilyen módon a fenntartható gazdasági növekedés feltételeinek megteremtése bizonyosan nem valósul meg, a megvalósítás eszköztárából ugyanis az egyik legfontosabb elem, a jövedelem-centralizáció elkerülése, lehetőség szerint a jövedelem elvonás mérséklése hiányzik.

Konkrét észrevételek és módosító javaslatok az egyes adótörvény módosító tervezetekhez:
SZJA (T/30091. sz. törvényjavaslat)

1.) Tvj. 20.§ (eredeti tv. 33.§)
A tervezet az **adójóváírás** lehetőségét csupán a bérjövödelmek esetében engedi meg, az egyéni vállalkozók egyébként progresszív adózású úgynevezett személyes kivétje (mely lényegében munkabér) esetében nem. Ez a szabály kifejezetten diszkriminatív. A tervezet ugyanis más helyütt (7.§ (4) bek.) kimondja, hogy a kivéttel szemben költség, költségánnyad, más levonás nem érvényesíthető, tehát nem állja meg a helyét az az indoklás, hogy az adójóváírás az alkalmazottaknál quasi pótolja a költséglevonási lehetőséget. Az ugyanis nem indok, hogy a vállalkozó egyebekben érvényesítheti költségeit, mert azokat egyrészt csak a vállalkozással kapcsolatban teheti, másrészt vállalkozása nyereségét még egyéb adó is terheli. Diszkriminatív a szabály továbbá az egyszemélyes kft-k főfoglalkozású tulajdonosaihoz képest is, t.i. esetükben

az adójóváírás érvényesíthető. Végül kifejezetten „érdekes” helyzetet teremt, hogy ha egy egyéni vállalkozó táppénzen van, akkor minden további nélkül igénybe veheti a táppénz után az adójóváírás lehetőségét.

Mindezek miatt *igényeljük, hogy az adójóváírás intézménye az egyéni vállalkozók összevonás alá eső jövedelmére is terjedjen ki.*

2.) Tvj. 32.§ (tv. 49/B.§ (5) bek.)

A **készpénzzel való fizetés korlátozása** nemes cél, de a feltételek megteremtése híján ismét csak adóbevétel növelési eszközként vagyunk kénytelenek minősíteni. Addig, amíg a készletezés olcsóbb, mint az ütemezett beszerzés, amíg az eladók még a neves cégek esetében sem lehetnek meggyőződve a fizetőképességről, amíg egy banki információ beszerzése nehézségekbe ütközik, míg egy információ kézhezvétele és a banki átutalás közötti időben a számlán lévő pénz eltűnhet, míg a készpénzkímélő eszközök (pl. bankkártya) igénybevételének költsége annyi, amennyi, amíg a kártyaelfogadás ritka, ahol pedig van ott is inkább nyűg,

addig a készpénzforgalom korlátozása még szankciók mellett is illúzió, jobban mondva plusz adóbevételi forrás. (Egyebekben pedig még a bekezdés megfogalmazása is félreérthető.)

3.) Tvj. 34.§ (tv. 50.§)

Az **átalányadózás** választhatóságát továbbra is javasoljuk a kezdő vállalkozókra kiterjeszteni, azaz az 50.§ (1) bek. a.) pont 1. alpont törlését kérjük.

Továbbá fenntartjuk javaslatunkat az Építőipari Termékjegyzék szerinti tevékenységek beemelésére is a jogosultságot biztosító tevékenységek közé, valamint, hogy a bér munkák esetében - akár magasabb költségánnyad alkalmazásával is - szintén alkalmazható legyen az átalányadózás.

4.) Tvj. 40.§ (tv. 57.§)

A számlaadás elmulasztását az adóigazgatási eljárási törvény erősen szankcionálja. Túlzott szankciónak tartjuk ezért, hogy akár egyetlen ilyen mulasztás miatt lehessen valakit **kizárni az átalányadózásból**, különös tekintettel arra, hogy az adóellenőrzések kifejezetten „utaznak” az ilyen egyszerűen „elkapható” és nem egyszer szándékolatlan mulasztásokra. A szankciónak - ha már dupla

**Az Ipartestület
mérlegképes
könyvelővel
pénztárkönyves és
naplófőkönyves
könyvelést vállal.**

Érdeklődni:
kedd és péntek 17-19 óráig.
Telefon: 312-388

*Adótanácsadást,
könyvelést vállalok
gazdasági társaságok,
egyéni vállalkozók
részére.*

Érdeklődni
telefonon:
311-701

HÍREI

1997. ÉVRE TERVEZETT VÁLTOZÁSAIRÓL benyújtott törvényjavaslathoz

szankciót akarnak bevezetni - legalább az ismételt előforduláshoz kellene kötődnie.

Társasági adó (T/3092. sz. törvényjavaslat)

Tv. 4.§ 4. pont

Az árbevétel meghatározásánál kimaradt az ELÁBÉ-vel és az alvállalkozói teljesítmények értékével való csökkentés. Mivel más törvények, így a helyi adókról szóló is, figyelembe veszik a TA megfogalmazásait, fontos, hogy tisztázott legyen: az új definíció milyen célt szolgál, nevezetesen ha arról az oldalról közelít, hogy a helyi iparüzési adó alapja a kereskedelemben megemelkedjék, akkor nem, ha azt, hogy a termelésben a felhasznált anyagok értékével csökkenjen, akkor támogatjuk. Félő azonban, hogy az előbbi előkészítése húzódik meg a szándékok között. **ÁFA** (T/3147. sz. törvényjavaslat)

1.) Tvj. 5.§ (eredeti tv. 16.§ (5) bek.)

A **részletre** történő vételhez kapcsolódó egyösszegű, előre történő adófizetéssel nem értünk egyet. Ismét csak arról van szó, hogy a vállalkozók finanszírozzák előre a költségvetési bevételt. A *tervezett szabály törlését kérjük.*

2.) Tvj. 9.§ (Tv. 33.§ (3) bek.)

Meghatározott összeg feletti **készpénzfizetés esetén nem lehetne az ÁFA-t levonni.** Ez a rendelkezés nem konform az ÁFA törvény tartalmával. Szankcionálni alapvetően az ART-ban kell, a készpénzfizetés korlátozásának semmiféle elvi köze nem lehet a hozzáadott értékhez kötődő adóhoz. *A tervezett szabály törlését kérjük.*

3.) Tvj. 21.§ (3) bek. (Tv. 68.§)

A behajthatatlan követelésre jutó ÁFA visszaigénylése engedélyezésének eltörlése elfogadhatatlan. Elfogadhatatlan önmagában is, hiszen bevétel nélkül keletkeztet adófizetési kötelezettséget, de elfogadhatatlan különösen azért, mert ha a készpénzfizetés korlátozásával kapcsolatos tervezett törvényhelyek hatályba lépnek, akkor nagyságrenddel nőni fog a behajthatatlan követelések száma. Ekkor pedig az állam mindenféle szolgáltatás nélkül gazdagodik. *Kérjük a 68.§ hatályban tartását.*

ART (T/3149. sz. törvényjavaslat)

1.) az eredeti tv. 60.§ (7) bek.

A becslés intézménye már az 1996. január 1-jétől hatályos törvénybe is bekerült. A tör-

vénymódosítás kapcsán szükségesnek tartjuk - a külön mellékletben leírtak alapján - a megjelölt szakasz első mondatának törlését.

2.) Tvj. 24.§ (Tv. 72.§ (1) bek.)

A tervezet szerint **adóbírság** állapítható meg akkor, ha az adózó jogosulatlanul nyújtja be adóvisszaigénylési, vagy adóvisszatérítési igényét. Mivel a jogosultságot újabban az adóalanyának kell bizonyítania, az adóhatóságnak szinte korlátlanok a lehetőségei adóbírság kiszabására. Ezért ilyen esetekre - különös tekintettel arra is, hogy mulasztási bírság a hibásan benyújtott bevallás miatt amúgy is kiszabható - nem értünk egyet. *Az adóbírságot korlátozni kellene a jogosulatlan ÁFA-visszaigénylésre és támogatás-igénybevételre.*

3. Tvj. 25.§ (tv. 74.§ (13) és (14) bek.)

A tervezet szöveghű értelmezése mellett a **mulasztási bírság** szinte bármikor kiszabható, hiszen hibás adatszolgáltatás lehet egy indifferens elírás is. Ilyen nagyságrendű bírság kiszabásának lehetőségét nem szabad a hatóság jóindulatához, hanem csakis pontos meghatározásokhoz kötni. *Javasoljuk a*

(13) b. pontosítását, a (14) elhagyását.

Helyi adók

(a tervezetnek még nincs parlamenti benyújtási száma)

1.) Tvj. 2.§-tól 7.§-ig

Az **ingatlanok** tervezett adózatása bonyolult, mértéke (annak maximális szintje) elfogadhatatlan. Jelenlegi formájában annyit jelent, hogy ahol kiszabják, ott néhány év alatt még egyszer meg kell venni a saját tulajdont. Az alapul vett értékek mechanikusak, nem a valóságot tükrözik. A rendszer nincs tekintettel arra, hogy az ingatlan nem csupán érték, hanem munkaeszköz is. *Bevezetését ellenezzük.*

2.) Tvj. 9.§

A **helyi iparüzési adó** alapjának meghatározása évek óta kifogás tárgya. Azt a tényt, hogy a jelenlegi helyzet diszkriminatívan érinti a termelő vállalkozásokat és a szolgáltatóipart, még nem cáfolták (nem is lehet). Fenntartása egyértelműen bevételi célzatú. Az egyedi mérlegelés nem megoldás.

Kérjük, hogy az adóalap meghatározásánál az anyagköltséget, mint korrekciós tényezőt kötelező legyen figyelembe venni.

Az Ipartestület tulajdonát képező - Békésszentandrás, Fő út 16. sz. alatti - ingatlan udvari részében 60 m²-es helyiség mellékhelyiségekkel - akár kisüzem létesítésére is - bérbe kiadó.

Érdeklődni:

kedden és pénteken 17-19 óráig
Telefon: 312-388

Kérjük azokat a Kézműves Kamarai tagokat, akik az 1996. évi, illetve a II. félévi tagdíjat még nem fizették be, hogy ügyfélfogadási időpontban (kedden és pénteken 17-19 óráig) Békésszentandrás, Fő út 16. sz. alatti Ipartestületi irodahelyiségben megtehetik.

Székely baba kiállítás Szarvason

A szarvasi Mezőgazdasági Főiskolán különös vendégek voltak október 16. óta. 100 erdélyi népviseletbe öltöztetett baba. Kézdivásárhelyről a Nemzeti Múzeumból érkeztek, otthagya még 200 társukat, hogy bejárják Magyarország néhány városát.

Ruházatuk az Erdélyben élő nemzetiségek öltözeit mutatja be. Minden babán más-más vidék más-más településnek népviselete látható, a Mezőségtől a Gyergyói-medencén és Székelyföldön át a Fekete-Körös völgyéig. Látható itt magyar, román, szlovák, sváb, szász nemzetiségek viselete.

Nem lehet felsorolni a települések nevét, melyeknek öltözetét bemutatják, csak néhány példát említek: Szépkényerű-szentmárton, Szováta, Farkaslaka (Tamási Áron faluja), Gyergyószentmiklós, Csík-

szentmárton, Csernáton, Kalotaszeg, Körösfő, Zsobok,

Sárvásár - Gyergyómonostor (Kalotaszeg)

A ruhák különlegessége, hogy mind egyedi darab, jó részük az eredeti népviseletből - annak maradványából, darabjaiból - készült, ebből következik, hogy van közöttük olyan,

amelynek anyaga házi szövésű. Az utolsó öltésig, díszig, kellé-

Torolkó (Bibár)

kig kidolgozottak az ingek, a rojtos vagy parámás (prémes szegélyű) gatyák, szoknyák, alsószoknyák, kötények, főkötők, párták, cifrabundák, bocskorok, rakott szárú csiz-

mák, stb. Teljes esküvői díszbe öltöztetett menyasszonyt és vőlegényt is láthattunk, többek között Vajdakamarásról (Mezőség) és Torockáról.

A gyűjtemény létrejöttének is különös története van. 1968-70-ben egy erdélyi gyermekújság - a „Jóbarát” - hirdetett pályázatot olvasóinak népviseletek elkészítésére. A legszebb munkát beküldő gyerekek a ruha másolatába öltöztetett babát kapták jutalmul. A gyermekek - szülői segítséggel - a saját településükön hordott viselet babaméretű másolatát készítették el. A fennmaradásukért küzdő erdélyi nemzetiségek csodálatos, felbecsülhetetlen értékű gyűjteményt hagytak az utókorra.

Akinek volt lehetősége és megnézte a kiállítást, annak fel-emelő élményben volt része.

Mné

Köszönet

Idén is megtartottuk október 19-én, immár negyedszer a Szent Erzsébet úti Óvoda vacsoráját.

A sok-sok munkával járó megrendezést ezúton köszönjük a szülőknek, és mindazoknak, akik támogatták rendezvényünket.

A befolyt összegből tudunk venni a gyermekeknek Mikulásra, Karácsonyra játékszereket, a foglalkozásokhoz néhány nélkülözhetetlen eszközt: színes ceruzát, festéket, filctollat, stb.

Továbbra is várjuk a szülői aktivitást, és a külső segítséget, a megértést, mivel így tudjuk gyermekeink számára biztosítani a nyugodt játékot.

Ezt a jó kapcsolatot szeretnénk a jövőben is megtartani, és a lassan már hagyományossá váló, jó szórakozást biztosító vacsorát az elkövetkezendő években is megrendezzük, amennyiben igény lesz rá.

Szent Erzsébet úti Óvoda dolgozói

Köszönjük

Október 25-én a Kultúrházban megrendezésre került az 1. számú (Szent László utcai) Óvoda műsoros délutánja.

A bábosok, majd a Tessedik táncgyűttes és a táncház gyö-

nyörködtetett felnőttet, gyermekeket egyaránt.

Köszönet minden óvodai dolgozónak, szülőnek és támogatónak, aki jószívvel segítette ennek a délutánnak a jó hangu-

latát: pénzzel, kétézer munkával, tombolatárggyal.

Pénzzel támogatták rendezvényünket: MEZŐMAG Gmk., Melis Pékség, JAGER Söröző, MIKO Kft., JOAMIT Bt., Zalka Szövetkezet, Körös Mezőgazda Szövetkezet.

Tárgyi támogatás: Bélfeldolgozó Kft., Vas- és Fémipari Szövetkezet, Körös-AQUA Bt., Fazekas és Fiai Nyomda, Csücsök csárda, ÁFÉSZ Szarvas, Plasto Ball Bt., Zöld Sas Bt., Pesztránszki Károlyné vállalkozó, Apáti Nagy Ferenc vállalkozó, Berki Tamás - Pepsi cég, Pergamen papírbolt, Köröstext Kkt., Lázár Mihályné virágkereskedő, Kozák Zoltán vállalkozó, Har-Pol Bt., Hegedűs László - Peca-Sport, Schmieder Jánosné, COSMEO Szépségszalon, Körmendi Istvánné vállalkozó, Lancsa Autóiskola, Medveczki Istvánné fodrász, mindkét Videokölcsönző, ÍRISZ Szőnyegbolt, Vadásztársaság, Háztextília és Mintakártya Kkt., Kuli István vállalkozó, Aszódi László hentes, Sovány Mihály vállalkozó, Tóth Lajos vállalkozó, Lestyan Goda Mihály vállalkozó.

Mindenkinek köszönjük!

Szent László utcai óvoda gyermekei, dolgozói és SZMK

NINTEN-DÓZIS

Köszöntelek benneteket a novemberi számunkban. Most is érkezett néhány új játék hozzánk Sega Saturnra (ismertetőt lásd: előző szám). Az első egy olyan játék továbbfejlesztése, melynek neve nem ismeretlen! Itt az új Sim City-utód, a SIM CITY 2000. A PC-rajongók már egy ideje láthatják kedvenc gépükön, de most először jelentette meg a Sega ezt a pópoc játékot. Ebben már 3D-ben építkezhetünk, ami még az elődben nem volt megengedett. Itt szerepet játszik a domborzat, amely hol akadályozhat, hol segíthet minket a törekvéseinkben. Újdonság még, hogy itt három időpontban kezdhetjük a játékot: 1900-ban, 1950-ben és 2000-ben. Ebben figyelemmel kell kísérnünk a csatornahálózatot, ugyanis a vízellátás is a mi feladatunk, és metró is építhetünk. Egyszerrel ezzel a game-mel felépíthetjük álmaink városát, vagy akár modellezhetünk egy meglévőt. A kezelése egy kis gyakorlással megtanulható. Ingyeneknek ajánlom. A másik saturn-os játékunk a Sega Rally 1995. Ezt a játékterembe járkálók már láthatták, és most a SEGA úgy döntött, hogy megjelenteti az új gépére is. A játék alatt bombasztikus zene szól, a motorok hangja is teljesen életszerű. Két alapbeállítással gépcsoda közül választhatunk: egy Ceila-t és egy Lancia-t. Ha nem felel meg a beál-

lításunk, akkor újratuningolhatjuk a kocsit! Óriási durranás ez a játék a SEGA-tól. És persze nem maradhatott el a PS-X bővítése sem. A két vadi új lemez közül az ismeretbellel kezdeném: PANZER GENERAL! Ez a két szó a PC tulajdonosokat már nem nagyon lepi meg, de most itt a SONY-verzió is. Hogy miről szól a játék? Lejátszhatjuk vele a németek oldalán a teljes második világháborút! Ez tehát egy stratégiai játék a legjavából! Kezelése nem a legkönnyebb, de ez csak a sokoldalúságát bizonyítja. Mindent megtehetünk, akár átírhatjuk az egész történelmet! És egy óriási plussz: a játék tele van az egykorú dokumentumfilmekkel. Egy csata kb. 3-4 órát, vagy többet is igénybe vehet! Játszhatjuk ketten is a kiválasztott helyszíneken! A stratégiai játékok kedvelői nem mulaszthatják el! A másik játék - DOOM-rajongók figyelem - a FINAL DOOM. Ez az a játék, melyből mindent kihoztak! Hisz, mint neve mutatja, ez a végső harc. Új, minden eddiginél nehezebb pályák, simább grafika, tökéletesebb hanghatások. Ezt, mit ez a lemez nyújt, vétek lenne kihagyni! Végére értünk barangolásunknak, ha tetszett valamelyik játék, gyertek el kipróbálni! Szasztok.

-szl-

„NE GYÚJTS RÁ” VILÁGNAP 1996. november 21.

A Rákelleni Nemzetközi Unió (UICC) kezdeményezésére november harmadik csütörtökén ötödik alkalommal kerül sor a „Ne gyújts rá!” Világnap (International Quit Day) megrendezésére.

Mint számos más dohányzással kapcsolatos kezdeményezés, ez is az USA-ból indult el, ahol 1974-ben Lynn Smith azzal az ötlettel állt elő, hogy a dohányosok évente legalább egy napon ne gyújtsanak rá.

A „Ne gyújts rá!” Világnap célja, hogy felhívja az emberek figyelmét a dohányzással járó veszélyekre, segítsen a dohányosoknak a cigaretta elhagyásában és elősegítse a dohányfüstmentes környezet megteremtését a munkahelyeken, családokban, közlekedési eszközökön, szórakozóhelyeken - egyszerűen mindenütt, ahol az emberek idejüket töltik. A dohányzással kapcsolatos közhangulat, közvélemény lassan-lassan változni kezd. Mind többen fogadják el, hogy a

nemdohányzás a kívánatos és követendő életforma, mind több helyen kéri a dohányosokat arra, hogy legyenek tekintettel a nemdohányzókra.

Az egészségügyi ismeretek elterjedése és a közhangulat (na meg az egyre - bár nem eléggé - emelkedő cigarettaárak) hatására mind több dohányos fontolgatja a cigaretta végleges elhagyását. Számunkra kínálnak segítséget az országszerte csaknem 90 helyen működő „Leszokást segítő rendelesek”. Itt felkészült szakemberek, korszerű módszerek alkalmazásával segítik hozzá a leszokni kívánó dohányosokat elhatározásuk megvalósításához.

Városunkban (kerületünkben) is van ilyen ingyenes rendelés, amelyet bárki szabadon felkereshet.

A rendelés helye: Szarvas Tüdőgondozó

Ideje: hétfő és szerda: 9-10 óráig
Telefon: 311-144/21

Dr. Kási Gyula
a rendelés vezetője

Tisztelt leendő gázfelhasználó!

Ha még nem vásárolta meg beépítendő gázkészülékeit, ajánlom figyelmébe az általam is forgalmazott, de az itt, Békésszentandrásan kialakított áraknál sokkal kedvezőbb áron kínált konvektorokat, falifűtőt, falikazánokat (cirko), tűzhelyeket.

Konvektorok:

F 8.50 fali	30.500 Ft
F 8.50 kém.	28.300 Ft
GF 40 fali	32.800 Ft
GF 40 kém.	30.250 Ft
GF 35 fali	29.600 Ft
GF 35 kém.	24.250 Ft
GF 30 fali	28.400 Ft
GF 30 kém.	25.875 Ft
GF 25 fali	24.800 Ft
GF 25 kém.	22.375 Ft
F 25 falifűtő	11.600 Ft

Fali gázkazánok (cirkók) és vízmelegítők

C-12	54.100 Ft
C-18	72.600 Ft
C-24	78.000 Ft
C-30	97.800 Ft
C-40	104.000 Ft
V-4	32.600 Ft

Gáztűzhelyek

Vesta M 3T	32.700 Ft
Vesta M 4T	37.000 Ft
Móra 4T	35.200 Ft
stb.	

Az árak az ÁFÁ-t is tartalmazzák.

Igény szerint ingyenes szaktanácsadással segítünk a készülékek kiválasztásában, elhelyezhetőségében.

Kívánság szerint teljeskörű ügyintézés: tervezés, kivitelezés, műszaki átadás.

Jelentkezés: (06-20) 462-096-os telefonszámon.

FEJEZETEK BÉKÉSSZENTANDRÁS SPORTTÖRTÉNETÉBŐL - XVIII. fejezet

Továbbra is az első osztályban, mert B. Csabáról elvezényelték a Honvédot

A nyitány igen szomorú. Baljós jelekkel indul az 1962-63-as bajnoki évben. Ilyenkor év elején, ami a labdarúgó évet jelenti, így augusztusban minden csapat házatáján változások történnek. Legtöbb esetben a játékosállományban. Így történt ez most nálunk is, sajnos nem szaporodtunk, hanem fájdalmasan fogytunk. Ismét le kellett mondani és csak a szép emlékek maradtak azután a Megyeri után, aki sok maradandó élményt szerzett játékosársainak, és a közönségnek egyaránt. Megyeri Ferenc a 4. a sorban, aki Szarvasra igazolt, valószínű egy jobb jövő reményében. Kiss I. Mihály az eltűnés szomorú kenyerét fogyasztja. Szalai és Tóth III. régebbi sérüléseikkel bajlódnak. Szerencsére az edző Sinka I. István a helyén maradt. Mint ilyen körülmények nem a legkedvezőbbek az első mérkőzésre. 1962. augusztus 5-én Békési Spartacus - B. Hunyadi 6:0 (4:0). Vezette: Dudás. Összeállítás: Nagy - Fazekas II., Szalai, Sindel - Mrena, Ficzer III., Fekete, Lónyi - Gázsó, Bagi II., Csík B. A hiányos csapat, amely ugyan létszámban teljes volt, úgyszólván hajótörést szenvedett. Ehhez járult még kapusunk gyöngébb formája is. Szalai kényszer helyzetben sérülten vállalta a játékot. A mérkőzés végén kicsit lehangelő helyzet uralkodott az öltözőben. Sajnos a következő felállású ificsapat is 6-ot kapott. Összeállítás: Szécsi B. - Köteles L., Koppányi, Szécsi I. F. - Szalai II., Balázs II., Laczkó, Dorogi II. - Bodonyi, Bogyik, Boór. Krónika az ifiről: „Kezdő játékosok és humoros játék jellemezte a mérkőzést.” 1962. augusztus 12-én Szarvason B. Hunyadi - Eleki TSzSK 2:3 (2:1). Vezette: Boldizsár. A csapat jóformán ugyanaz, csak a posztokon cserélődtek, így most Csík nem a baloldalon, hanem a jobbszélső posztján játszik. Tóth III. a gólya után megsérült, de így is játszik tovább, és rúgja a másodikat. Ezzel 2:2, majd a 89. percben kapusunk hibát vét és kikapunk 3:2-ra. Utána Csorváson ismét vereség 4:1-re. Gázsó a 15. percben

vállsérülést szenved. A Hunyadi teljes alárendelt szerepben. Kapusunk is tartja gyenge formáját. Góllövő: Mrena 11-esből. Augusztus 26. Szarvason B. Hunyadi - Mezőkovácsházi Petőfi 1:1 (1:0). Vezette: Simon. Összeállítás: Nagy - Fa-

Az alábbi képen bemutatjuk a pár évvel korábbi ifjúsági csapatunkat, amely 1958. november 23-án szerepelt a B. Hunyadi-Medgyesegyháza mérkőzésen. Az eredmény 1:1 (0:0) volt. Góllövő: Ficzer II.

Háttérben balról: Ficzer I. F.

Álló sor: Vass Károly szakoszt. vezető. Hamza S., Petrás E., Harangozó S., Kiss III. I., Ficzer II., Aszódi J., Bontovics II. intéző. Elöl: Bagaméri S., Tóvári P., Sztó Imre (Súra), Sztó II. István, Babák Antal

zekas II., Szalai, Gázsó - Mrena, Bohák, - Tóth III., Lónyi - Fekete, Bencsik Gy., Bagi II. Jók: Nagy, Szalai, Mrena. Gól: Tóth III. Végre lett egy pontunk, a krónika így szól: „A Fradinak is csak egy pontja van még a negyedik forduló után.” Bencsik Gyula és az újonc Bohák Pál értékes tagjai voltak a csapatnak.

1962. szeptember 2-án Tótkomlóson 4:1-re kaptunk, az egy gólt Csík B. balszélső rúgja.

1962. szeptember 9-én újra itthon nagybetűkkel írták a plakátok, mert letelt a büntetése a pályaeltiltás, amely 4 mérkőzésre szólt, itt volt a B. Hunyadi - Battonya találkozó 0:1 (0:0). Vezette: Hodroga. A két sereghajtó találkozott ma, a Hunyadinak 1 pontja, a Battonya pontnélküli utolsó. A második félidőben Csíkből védő lett, és a kimozduló Nagy mel-

lett pazarul gurított a kapura, és betalált a vendégek nagy öröme. Szeptember 23-án megszületett az első győzelem. B. Hunyadi - Medgyesegyháza 3:1 (0:0). Vezette: Boldizsár. Fekete már kettesével rúgta a gólokat, a harmadikat Bagi II. rúgta.

Pál - Tomonyiczka, Babák, Fekete, Bencsik - Mrena, Kiss I., Bagi II. A mai napon mutatkozott be az ifiből Koppányi, mint újonc. Az ifik sajnos rekordot javítanak a Honvédnál, 15:0-ra vereséget szenvednek. 1962. november 11. Sarkadi K. - B. Hunyadi 3:0 (2:0). Vezette: Dudás. Jók: Csík, Mrena, Koppányi. Most az ifi mérkőzésnek volt egy kiemelkedő alakja. Ugyanis egy helyes hölgy volt a játékvezető, akinek nevét nem tudjuk. Annyi emlék maradt fel róla, hogy a mérkőzés előtt az igazoláskor, kérte mindkét csapatot, és egyben figyelmeztette, hogy a durva cáromkodást a szabályok tiltják, ezért mindenki vegye figyelembe ezen kérelmét. A mérkőzés végén mindkét csapatnak megköszönte, hogy ezért a szabálytalanságért nem kellett füttyülni.

1962. november 25. B. Hunyadi - Orosházi Honvéd 4:3 (2:2). Vezette: Maróti. Összeállítás: Nagy - Csík, Mrena, Gázsó - Ficzer III., Babák, Lónyi, Tomonyiczka - Kiss I., Bencsik, Bagi II. Jók: Bencsik, Kiss I., Babák. Gól: Kiss I. 2, Babák 11-esből, Bagi II. Az elég jól szereplő Honvéd most meglepetést okozott. A Hunyadi második győzelmét aratta ezen a havas, esős vasárnapon. A Hunyadi támadott és eredményesen. A kevés számú néző az ítéletidő ellenére jó mérkőzést, és 7 gólt láthatott. Az utolsó helyezett Hunyadi lőtte a forduló legtöbb gólját. (Népújság cikkéből)

Őszi táblázat a két elsővel, és a két utolsó csapattal

1. Sarkadi Kinizsi 24 pont
2. Tótkomlósi TSzSK 22 pont
15. Csorvás 6 pont
16. B. Hunyadi 5 pont

Igen hosszú téli szünet után indult a tavaszi idény. 1963. március 24. Orosházi Honvéd - B. Hunyadi 0:0. Vezette: Vozár. Az első mérkőzésen mindig kíváncsian várja a közönség a csapat összeállítását. Hát nézzük kik voltak ők: Nagy - Koppányi, Mrena, Gázsó - Kiss III. István, Bohák, Babák Antal, Tóth III. - Kiss I., Bencsik Gy.,

1962. szeptember 30. Bcs. VTSK - B. Hunyadi 2:0 (1:0). Vezette: Mulitz. Végre letelt Kiss I. Mihály eltűnése. Összeállítás a következő: Nagy - Csík, Szalai, Sindel - Fazekas II., Bohák - Fekete, Bencsik, Mrena Kiss I., Bagi II. A Népújság így ír a mérkőzésről: „Közepes színvonalú mérkőzésen a vendégek kezdtek jobban, és a mezőnyben szebben játszottak, mint a hazaiak. A VTSK. ezen a mérkőzésen tervszerűtlenül és szétesően játszott. A 10. percben Dobó 11-esből megszerezte a vezetést. Szünet után is a Hunyadi támadott többet, de gólt nem tudtak elérni. Majd az utolsó percben Szurgent beállította a végeredményt.”

1962. október 21. Bcs. Honvéd - B. Hunyadi 2:0 (1:0). Vezette: Puskás. Összeállítás: Nagy - Ficzer III., Szalai, Koppányi

Bagi II. Jók: Kiss III., Gazsó, Bohák P. Az újság így ír a mérkőzésről: „Egyenlő csapatok küzdelmében, a vendégek még az üres kapuba sem találtak be.” Kiss I. még a kapust is kicselezte, majd egy befutó védőbe lövi a labdát.

1963. április 14. B. Hunyadi - Csorvás 1:0 (1:0). Vezette: Járasi. Az összeállítás újdonság egy új névvel. Major Imre személyében újoncot avatunk, a balszélen. Méghozzá rangadó következik ma; a Csorvás 8, a Hunyadi 7 pontos a tabella végén. Összeállítás: Nagy - Csík, Mrena, Koppányi - Kiss III., Bagi II., Babák, Tóth III. - Kiss I., Bencsik, Major. Jók: Csík, Kiss I., Babák. Gól: Kiss I. A kieső rangadót az

első félidőben a vendégek irányítják. Azonban pár perccel a befejezés előtt Kiss I. megszerezzi a vezetést, egyben a győztes gólt. A második félidő eseménytelen. A B. Hunyadi ezzel a győzelmével elkerült először a bajnokság során az utolsó helyről. (Népújság)

1963. április 21-én Kovácsházán 6:0 (2:0). Vezette: Bereczki. Az összeállítás ugyanaz, mint az előző vasárnap. Az eredmény sajnos nem (Bontovics II.).

1963. április 28. B. Hunyadi - Tótkomlós 3:1 (1:0). Vezette: Kósa. Majdnem változatlan felállításban győztük le a második helyen tanyázó vendégeket. Bencsik ragyogóan irányította a csatársort, amely lendületes és eredményes

játékkal rukkolt elő. Jók: Bencsik, Kiss I., Tóth III. Gól: Gazsó, Kiss I., Tóth III. 11-esből.

1963. május 5. Battonya - B. Hunyadi 1:0 (1:0). Vezette: Molnár. Ezen a kieső rangadón alulmaradtunk egy 11-es góllal. Az ifi 4:0-ra kapott ki a következő felállásban: Tomonyiczka II. - Benedek, Köteles, Hürkecz - Dorogi II., Győri, Kozák, Bencsik II. - Balázs, Balla, sajnos 10-en.

1963. május 12. B. Hunyadi - Sarkadi Medosz 3:2 (2:1) Vezette: Csiki. Összeállítás: Nagy - Szalai, Mrena, Csík - Kiss III., Koppányi, Babák, Kiss I. - Tóth III., Bagi II., Major. Jók: Kiss I. Csík, Babák. Gól: Kiss I. 2, Bagi II. Jó játékkal és kicsi bírói segédlettel, megnyertük a fontos találkozót. Kiss I. igen jól játszott. Tóth III. az évszázad gólhelyzetét hagyta ki. Kapusunk kezdi visszanyerni formáját. Utánunk van már a Battonya és Csorvás is.

1963. május 19. Medgyesegyháza - B. Hunyadi 2:0 (2:0). Vezette: Lajkó. Az első gól Kiss III. lábán irányt váltva a hálóba jut. A második akcióból esett. Kiss I. a második félidőben a kapussal szemben sajnos most hibázott.

1963. május 26. B. Hunyadi - Bcs. VTSK 0:1 (0:1). Vezette: Járasi. Nagyíramú mérkőzésen méltó ellenfélként álltuk a sarat nagy ellenfelünkkel szemben. Jelen helyzetben a VTSK bajnokességeként, a Hunyadi kiesőként lépett a pályára. Sajnos a 20. percben nagy vihar tört ki, és felhőszakadástól vízözön öntötte el a pályát. A játék 25. percig szünetelt. A mérkőzés 30. percében egy oldalvonalon kívüli labdával továbbfutott a támadás kapunkra. Majd 16-os közeli szabadrúgás

lett belőle, a sáros labda a lábak között a hálóba talált.

1963. június 16. Végegyháza - B. Hunyadi 2:2 (2:1). Vezette: Szabó Szegedről. Összeállítás: Nagy - Szalai, Mrena, Gazsó - Kiss III., Bagi II., Babák, Tóth III. - Kiss I., Bencsik, Major. Jók: Nagy, Bencsik, Major. Gól: Babák, Major. A hazai csapat támad, ennek ellenére Babák vezetést szerez. Majd hazai két gól következik. Szünet után hazai rohamok, ám egy gyors ellentámadásból Major kapásból óriási gólt lő. Utána feltámadt a Hunyadi, de Szénási II. a végegyházi kapus a helyén volt. (Népújság cikkéből) Az ifik sajnos 6-nál most sem adták alább. Azaz javítottunk, mert 2 hete a Bcs. Mávnál 8-at kaptunk.

1963. június 23. B. Hunyadi - Sarkadi K. 2:1 (1:1). Vezette: Varga K. Az első percekben a vendégek megszerezték a vezetést. Utána beszorultak, Tóth III. szabadrúgását a kapus kiütötte Kiss I. elé, a közeli labdát Kiss a hálóba rúgta. Félidő után Kinizsi rohamok, majd a mérkőzés vége felé Tóth III. mint Major Végegyházán, ritkán látott bombával megszerezte a győztes gólt.

1963. június 30. Mezőhegyesi K. - B. Hunyadi 2:0 (0:0). Vezette: Mackkó. Kapusunk csillogott ezen a mérkőzésen. A Kinizsinek nagy volt a tét, mert ha 4:0-ra nyer ellenünk, és a VTSK Csorváson döntetlent játszik, akkor a Kinizsi a bajnok. Egyik gól érdekessége, hogy sípszó után esett, azonban a játékvezető a középkezdőre mutatott. Ifi: Mezőhegyesi K. - B. Hunyadi 1:0 (1:0). Összeállítás: Hegedűs - Benedek, Köteles, Hürkecz - Dorogi, Győri, Lázár, Liszkai - Balla, Balázs, Kozák. Csere: Fazekas Elek.

Továbbra is várjuk segítségüket, észrevételeiket! Minden eddigi segítőnk tevékenységét hálással köszönjük! Jó szórakozást, hasznos időtöltést kívánunk!

-mi-

Az 1962-63-as bajnoki év végeredménye

1. Bcs. VTSK	57:20	44 pont
2. Mezőhegyesi Kinizsi	71:27	43 pont
3. Sarkadi Kinizsi	67:33	42 pont
4. Tótkomlós	56:41	40 pont
5. Bcs. MÁV	42:29	37 pont
6. Mezőkovácsháza	65:34	36 pont
7. Végegyháza	43:56	32 pont
8. Békési Spartacus	55:52	31 pont
9. Sarkadi MSE	47:56	26 pont
10. Medgyesegyháza	43:49	25 pont
11. Orosházi Honvéd	39:48	24 pont
12. Bcs. Honvéd	54:68	24 pont
13. Eleki TSzSK	42:65	22 pont
14. Battonya	22:59	19 pont
15. B. Hunyadi	29:65	18 pont
16. Csorvási TSzSK	34:63	17 pont

A felsővonal fölötti az NB. III-ba jutott, mint bajnok csapat. Az alsóvonal alatti csapat kiesett a megyei I. osztályból. A második kieső a B. Hunyadi lett volna, de nagy szerencsénkre a Bcs. Honvédot elvezényelték a megyéből, így bent maradtunk a megyei I. osztályban.

Ebben a bajnoki évben összesen 20 játékos szerepelt a csapatban.

TÉLAPU

TOP VIDEO SHOP
videomegjelenések

- Az esküdt
- Tökéletes másolat
- Télapu
- Kő kövön
- 12 majom
- Lochness

Decemberi előzetesek:

- Jumanji
- Rés a pajzson
- Tűzparancs
- Madárfészek

Minden héten legalább 10 premierfilm!
Állandó akciók!!

Legújabb akciónk: November 30-án Szent András Napján minden kikölcsönzött kazetta mellé egyet ingyen adunk. (Így 150 Ft-ért akár 2 premierfilmet is vihet!)
Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.

TÖKÉLETES MÁSOLAT

APRÓ * APRÓ * APRÓ

Ságvári u. 9. sz. alatti családi ház eladó. Érdeklődni a helyszínen lehet.

Nagyobb területű szántóföldet bérelnék vagy vásárolnék Békésszentandrás külterületén. Ajánlatokat az ÍRISZ Szőnyegboltba kérem.

GYERMEK OLDAL

Romhányi Ilona

Cirmos és a tyúkok barátsága

Cirmos cica még csak akkora volt mint a két öklöm, de nagyon szeretett a tyúkokkal barátkozni. Ezek viszont hangos kotkodácsolásba kezdtek, ha Cirmos közeledett. „égszaka-dás, földindulás, itt a világvége”, de Cirmos ezt nem zavarta; egy repülő tollal, vagy száraz levéllel olyan cirkuszi mutatványt csinált, bukfencezett, ugrott akkorákat, mint egy labda. Még a szigorú Marci kakas is elfordította a fejét, és olyan jóízűen kacagott, hogy csak úgy remegett a szakállá. Mire az őszidő beállt, Cirmos szép, izmos kandúrrá esepere-dett. Csak az volt a baj, hogy éjszakára a padlás volt a szállása, de itt, úgy látszik, fázott. Este, mikor a tyúkok beültek az óljukba, ő is szépen bement velük. Eleinte nem nagyon szívesen látták, de később annyira megszokták, hogy addig nem mentek aludni, míg Cirmos meg nem jött. Mikor hidegebbek lettek az éjszakák, maguk közé engedték, és úgy melegítették finom tollaikkal - csak meg ne fázzon. Egy éjszaka, a tyúkok és Marci is az igazak ál-

mát aludták, szárnyaik alá dugott fejjel, se láttak, se hallot-tak. Nem így Cirmos - ő a legkisebb kaparászásra is hegyezte a fülét. Észrevette; a kaparászás erősödött. Lemászott szép csendben a tyúkok közül, helyet foglalt a lyuknál, figyelt mindent, szemét pillanatra sem fordította el.

Hát egyszer csak meglátott két lapátszerű lábat, majd egy hegyes orrot. Hagyta, hadd jöjjön beljebb a látogató; mikor aztán itt volt a perc, hirtelen ráugrott. Éles fogait nem kímélte - összeharapta torkát, orrát a hivat-lan vendégnek.

Ti még nem is tudjátok: görény akarta szegény tyúkokat megfojtani. Akkora volt, ha nem nagyobb, mint Cirmos. A tyúkok megszeppenve bújtak össze egy sarokba. Mikor aztán Cirmos befejezettnek látta a dolgot, örömmel engedték, hogy közéjük bújjon. Nem győztek hálálkodni. De Cirmos röviden annyit mondott:

- Én csak baráti kötelességemnek tettem eleget, miáu! És a jól végzett munka után vi-dám dorombolásba kezdett.

Aszódi Imre

Macska a köcsögben

*A macska nyalakodni szeret,
nem kívánt hosszabb szerepet,
csak lenyalni a tejjelt, mi a köcsögön maradt,
mosogatás előtt, mit asszonya félrerak.*

*És ebből keletkezett az országos baj,
mert a köcsögben volt tejfel is és vaj,
ami után a macska egyre kapaszkodott,
hogy elérje az ízletes abrakot.*

*Nem gondolt arra, hogy a feje bemegy,
és nyalakodás után a köcsögben reked,
rázta, rázta örülten a mázas edényt,
de az nem adta vissza a macska fejét.*

*A konyhában kinyáiban ide-odacsapta,
de nem akart engedni a „művész”-sapka,
míg egyszer erősen a mosdóhoz vágta,
s megnyílt a sötétség tejfeles háza.*

*Attól kezdve többet nem nyalakodott,
megunta ezt a „dívat”-kalapot,
a gazdaasszonyra bízta, hogy mosogasson,
ő meg arra vigyázott, egeret ne szalasszon.*

REJTVÉNY

Hányféleképpen tudod az ábráról leolvasni a „RAKÉTA” szót?

R	A	K	É
A	K	É	T
K	É	T	A

A megfejtést (teljes névvel, címmel) az ABC-ben található gyűjtőládába dobjátok be.

A helyes megfejtők között a Pepsi-Cola ajándékát sorsoljuk ki!

**REJTVÉNYÜNK
TÁMOGATÓJA A**

Csak jól jár, ha a Goda boltba jár!

Olcsó árak, udvarias kiszolgálás.

Telefonon megrendelést felveszünk.

Telefon: (06-30) 439-506

Nagyobb rendelést házhoz szállítunk.

Élelmiszerbolt
Szentesi út 15.

SPORT

KÉZILABDA

A 8. forduló eredménye
Bsztrandás - Doboz 18:28 (7:14)
Békésszentandrás: 30 néző. Vezet-
te: Patai. Levente

Hunyadi: Kozák N. - Hali, Kozák
Gy. 7, Kiss S., Egriné 8, Kohutné 2,
Patkó I. Cserék: Lólé (kapus), Kiss K.
Jól indult a mérkőzés, a fiatal szen-
tandrasi csapat küzdött, hajtott. A
vendégcsapat jobb játékerőt képvi-
selt és ezért még érthetlenebbek a
játékvezetők bíráskodásai. Ítéletük-
kel rendre a hazaiakat sújtották, és
ezért lett nagyarányú vereség a vége.
A 9. forduló eredménye.

Gerlai SE - Bsztrandás 11:9 (6:6)
Gerla: 30 néző. Vezetete: Gyera, J.
Liker

Hunyadi: Kozák N. - Hali I, Ko-
zák Gy. 3, Egriné I, Lólé, Patkó,
Kohutné 4. Cserék: Kiss K., Csík.
Az első félidőben felváltva vezettek
a csapatok, küzdelmes jó mérkőzés-
sen. Félidő után sajnos ismét „műkö-
désbe” léptek a játékvezetők,
aminek ismét vereség lett a vége.

Gazsó István véleménye: Rendkívül
elszomorító, hogy ilyen játékve-
zetők vezethetnek mérkőzéseket.
Reális körülmények között ezt a
mérkőzést meg kellett volna nyer-
nünk. És az idén már ez volt a ne-
gyedik ilyen mérkőzésünk.

A 10. forduló eredménye
Bsztrandás - Mezőberény 18:12
(8:5)

Hunyadi: Kozák N. - Hali, Kozák
Gy. 6, Egriné 7, Patkó, Kohutné 5,
Csík. Cserék: Lólé (kapus), Bagi.

A hazai csapat rögtön a mérkőzés
elején magához ragadta a kezdemé-
nyezést és több góllal vezettek, amit
végig tartottak. A második félidőben
szorosabb volt a mérkőzés állása.
Sajnos Kozák Györgyi megsérült és
kiesett a játékból, de ennek ellenére
biztosan nyert a Hunyadi.

Gazsó István: Dicséret illeti a lányo-
kat a játékért és a győzelemért. Min-
denki tudása legjavát adva
maximálisan küzdött. Ezúttal csak di-
csérni tudom a játékvezetőket, akik
korrektül jól vezették a mérkőzést.

A 11. forduló eredménye
Szarvas - Bsztrandás 35:14 (16:5)
Szarvas: 50 néző. Vezetete: Szeljak,
Szrnka

Hunyadi: Kozák N. - Hali, Lólé 2,
Egriné 10, Csík I, Patkó I, Kohut-
né. Cserék: Kiss S.

A szarvasi együttes bajnokcsapat-
hoz méltóan győzött.
Gazsó István: Úgy érzem, tisztessé-
gesen küzdöttünk. Jó játékvezetés.
Ezzel a mérkőzéssel véget ért a baj-
nokság őszi eredménye.

10. Békésszentandrás 11 3 - 8 140-186 6 pont

Az 1996/97. évi őszi forduló értékelése

Egy nagyon jó szezont záró, de sé-
rülésekkel tarkított bajnokság után
nagyon nehéz anyagi és játékos
gondokkal küszködve vágtunk ne-
ki az 1996/97. évi szezonnak. Az
1996-os évre jellemző a pénzügyi
nehézség, mert ha a vállalkozók,
társadalmi szervezetek és egyéni
felajánlók nem álltak volna mel-
lénk, akkor nem tudtuk volna ezt a
szezont elkezdni és az őszi fordulót
befejezni.

Külön köszönet ezeknek a szerve-
zeteknek és felajánlóknak:

Vadásztársaság

Ipártestület

Eldorádó Söröző

ÁFÉSZ

Mezőmag Gmk.

Kőröstej

Önkormányzat

Petrás Ernő

Debreceni József

Kozák Zoltán

Lénárt Zoltán

Bobvos János

Egri László

Patkó János

Apáti Nagy Ferenc

id. Szabó Ferenc

Kiss Máttyás

Kovács Imre

Fabó Tibor

Gazsó János

Szécsi Béla

Ami a szakmai munkát illeti, egy
csapatot tudunk nevezni a bajnok-
ságra, ennek indoka az anyagi
helyzet. A csapatot reálisan fel-
mértve a 8-9. helyre várjuk a baj-
nokság befejezése végén. Sajnos a
sérülések száma tovább növeke-
dett az őszi fordulóban is. Így a be-
fejező mérkőzésen már az is nagy
eredménynek számított, hogy ki
tudunk állni. A csapat az őszi sze-
zonban a tervezettől 2 ponttal és
egy helyezéssel elmaradt, ami in-
dokolható az előbb felsorolt okok,
illetve a játékvezetők helytelen bí-
ráskodása miatt. A csapat elveszít-
ette több értékes játékosát,
másokon műtétet hajtottak végre.
Jelenleg is van egy játékosunk, aki
műtét előtt áll. Jelen pillanatban
kézilabdásaink 12 csapat közül a
10. helyen állnak 6 ponttal. Bízom
abban, hogy tavaszra a sérülésből
felépült játékosokkal és egy jó ala-
pozással a tervezett céljainkat va-
lóra tudjuk váltani.

Minden köszönet megilleti még
azokat az embereket is, akik a hát-
térben tevékenykedtek. Nem kis
gondokat tudtak megoldani, így a
csapat zökkenőmentesen tudott

10. forduló eredménye

Kunágota - Bsztrandás 3:1 (1:0)

Kunágota: 300 néző. Vezetete: Tóth N.
Hunyadi: Petrás - Mrena, Bordács,
Medveczki, Litvai - Bencsik I. (Prje-
vara), Bedővári, Szabó G. (Csipai) -
Juhász, Kovács (Székely), Gugolya.
Góllövő: Székely (11-esből)

Az első félidőben a hazaiak előnyt
szereztek, de a félidő befejezése el-
őtt Kovács hagyott ki egyenlítősi
alkalmat. A szünet után a hazaiak
fokozták az iramot és gólokat is
lőttek. A mérkőzés végén nagy
erővel támadott a Hunyadi, de csak
szépítésre tellett.

Varga László: Gyengén játszottunk, de
a sorsdöntő helyzeteket be kell rúgni.

Jók: Petrás, Litvai, Bedővári, Bordács,
Ifjúsági mérkőzés:

Kunágota - Bsztrandás 0:4

11. forduló

Bsztrandás - Kaszaper 2:0 (1:0)

Békésszentandrás: 200 néző. Ve-
zetete: Majoros

Hunyadi: Petrás - Prjevara, Bordács,
Medveczki, Litvai - Szabó J., Ko-
vács (Turna), Csipai - Juhász (Szalai
G.), Székely, Gugolya (Bencsik I.)
Góllövők: Székely, Bordács

LABDARÚGÁS

Az első perctől kezdve fölény-
ben játszott a Hunyadi, de a jobb-
nál jobb helyzetek kimaradtak.
Végül Székely fejesgólja hozta
meg a vezetést. A második félidő-
ben is sok helyzetet kihagytak a
hazaiak, de még egy gólt lőttek.
Győzelmük teljesen megérdemelt.
Varga László: Fialat csapatom
megérdemelten nyert.

Ifjúsági mérkőzés:

Bsztrandás - Kaszaper 1:1

12. forduló

Méhkerék - Bsztrandás 1:0 (1:0)

Méhkerék: 150 néző. Vezetete: Szabó J.
Hunyadi: Petrás - Szabó J., Bor-
dács, Medveczki, Litvai - Kovács,
Bedővári, Szabó G. (Bencsik I.) -
Juhász (Mrena), Székely, Gugolya
Álmosan, megilletődötten kezdett
a Hunyadi és ezt a jól játszó hazai-
ak ki is használták, gólt lőttek. A
második félidőt hiába támadta vé-
gig a szentendrasi csapat, az ered-
mény mégsem változott.

Varga László: Nem tudom, hogy miért
aludtunk az első félidőben, így a máso-
dikban már nem tudtuk kiegyenlíteni a
hátrányunkat. Jó játékvezetés.

Jók: Litvai, Bedővári, Medveczki

Ifjúsági mérkőzés:

Méhkerék - Bsztrandás 2:5

13. forduló

Bsztrandás - Kétsoprony 1:0 (0:0)

Békésszentandrás: 100 néző. Ve-
zetete Búzás

Hunyadi: Erdei - Mrena, Bordács,
Medveczki (Bencsik), Litvai - Szabó
J., Bedővári, Kovács - Juhász, Szé-
kely (Turna), Gugolya (Koppányi)
Góllövő: Juhász

Alacsony színvonalú mérkőzésen
a hazaiak támadtak, kidolgozták a
helyzeteket, de gólt elérniük nem
sikerült. A vendégek lelkesen vé-
dekeztek, de a hajrában végülis
gólt szerzett a hazai csapat és ez el-
döntötte a három pont sorsát.

Varga László: Kínkeserves mérkő-
zésen gyűjtöttük be a három bajno-
ki pontot, és ezzel továbbra is
dobogós helyen állunk.

Jók: Litvai, Szabó J.

Ifjúsági mérkőzés:

Bsztrandás - Kétsoprony 6:0

Ezzel a győzelemmel az ificsapat ve-
zeti a tabellát. Jobb gólkülönbséggel
előzi meg a Kondoros csapatát.

A bajnokság állása:

2. Békésszentandrás 13 9 - 4 22-11

27 pont

III csapat

1. Békésszentandrás 13 9 4 - 57-11

31 pont

Gazsó István, edző

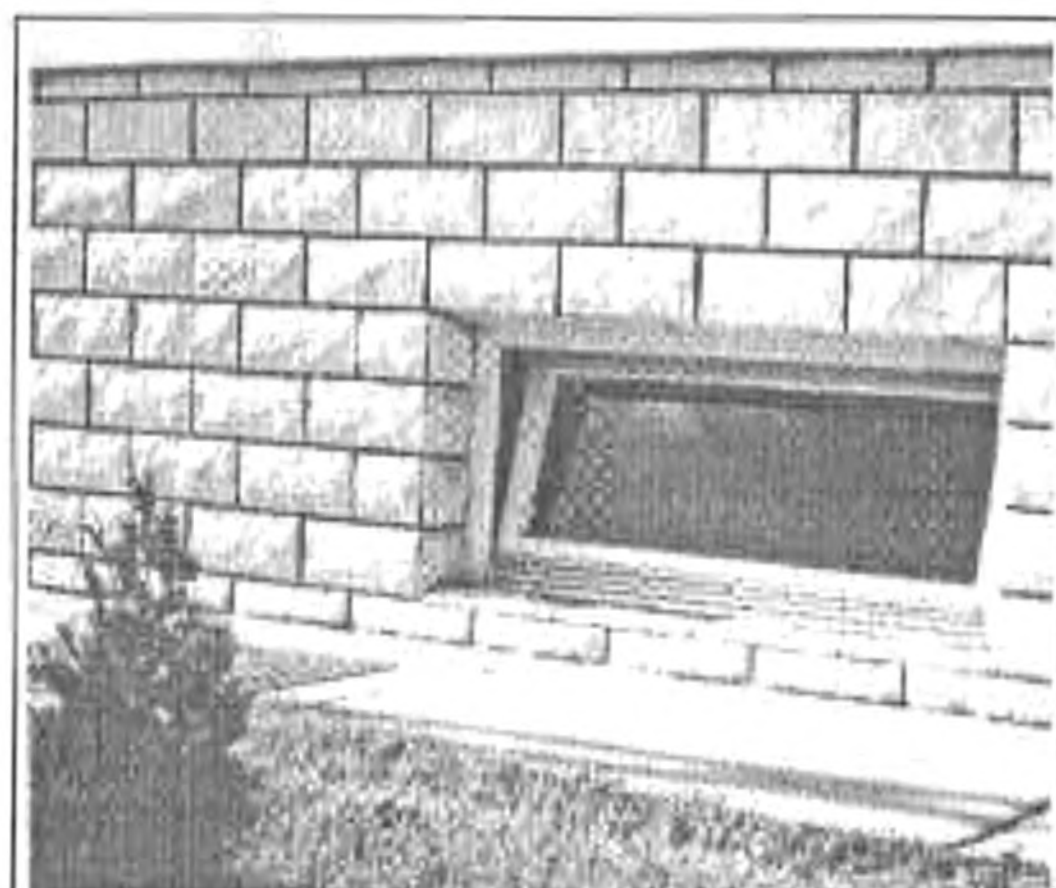

Építészeti és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Kisfaludy u. 30.
Telefon/fax: (66) 313-439, (66) 311-780

KŐLAPGYÁRTÁS

Természetes megjelenés, könnyű kivitelezés, gyorsaság, gazdaságosság, tartósság. Mindezek jellemzik a cégünk által gyártott, külső és belső térben egyaránt alkalmazható, fagyálló falburkoló lapokból készített falfelületet.

Ár: 1.700 Ft + áfa/m²
 II.o. 1.200 Ft + áfa/m²

TERMÉSZETESEN = SZÉPEN

ÉPÍTŐANYAGKERESKEDELEM

BAUMIT zsákos szárazvakolatok, habarcsok, színes nemesvakolatok kapart, dörzsölt és szórt kivitelben. Homlokzati hőszigetelő rendszerek, vakolatok. Lábazati felújítókörök a sókivirágzás megszüntetésére. Gyári áron!

MUREXIN fagyálló csemperagasztó általános helyekre, flex csemperagasztó padlófűtésekhez és medencékhez, folyékony, kenhető vízszigetelések, amelyekre néhány óra múlva közvetlenül lehet csempét ragasztani. Betonlakkok, impregnáló bevonatok kötőgyorsítók és késleltetők, zsákválasztók stb. gyári áron!

Magyar gyártmányú csempék és padlóburkoló lapok 1.380 Ft/m²-től.

Vas-műszaki üzlet alacsony árakkal a lakosság szolgálatában.
 Új, garanciális színes TV-k, porszívók, mosógépek, Zanussi hűtők, fagyasztók, vasalók, olajsütők, hajszárítók, kazetták.

Készüljön fel a télre! Vásároljon és szereltesse gázkonvektort vagy gázkazánt!
 Ízelítő árainkból

Móra 3T gáztűzhely	34.650 Ft
Vesta 3A gáztűzhely	34.800 Ft
Vesta 3T gáztűzhely	32.500 Ft
Vesta 4A gáztűzhely	38.300 Ft
Vesta 4T gáztűzhely	36.700 Ft
Fali gázkonvektor	11.800 Ft
GF-25 gázkonvektor	26.660 Ft
GF 35 gázkonvektor	26.600 Ft
GF 8.50 gázkonvektor	32.900 Ft
KF-50 gázbojler	35.900 Ft
KF-80 gázbojler	45.900 Ft
C-12 falikazán	56.800 Ft
C-18 falikazán	75.900 Ft
Vezűv állókazán	52.000 Ft
Hőterm állókazán	62.800 Ft
Vezűv 10-24 falikazán	78.900 Ft
Éden 35 öntvény konvektor	27.800 Ft
Éden 55 öntvény konvektor	30.800 Ft

Kérésre más típusú készüléket is beszerzünk.

*Névnapi, karácsonyi
ajándékozzon az alábbi termékekből:*

ELIN vasaló	2.560 Ft
ELIN kenyérpirító	3.660 Ft
ELIN olajsütő	7.360 Ft
ELIN hajszárító	1.650 Ft
ELEKTROLUX porszívó	14.200 Ft
Takarítógép	37.900 Ft
Automata mosógép	49.800 Ft-tól
ORION színes TV 37 cm-es	38.900 Ft
51 cm-es	49.800 Ft
51 cm TXT	55.300 Ft
55 cm TXT	62.900 Ft
Hajdú keverőtárcsás mosógép	14.900 Ft
Hajdú centrifuga	14.900 Ft

Lakások belső gázszelvényéhez csövek, bilincsek, golyóscsapok.

Ha nálunk vásárol konvektort vagy gázkazánt, a csövek árából 10% árengedményt adunk!

Rendelje meg lakása gázszelvényét. Garantált minőség - alacsony árak! Teljeskörű szolgáltatás! Kérjen ingyenes árajánlatot!

Tervezés, kivitelezés, kéményszerelés!

Általunk ajánlott 2 szerelő mester közül választhat tetszése szerint. Rövid határidő, megbízható minőség.

Kellemes, meleg otthon + kényelem + takarékoság = Gázfűtés

Helyben ingyenes árukiszállítás!

Békésszentandrás, Fő út 53. Telefon: 312-230.

Nyitva: H-P: 8-18 óráig, Sz: 8-13 óráig.